

Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus

(2002/C 291 E/06)

COM(2002) 326 def. — 2000/0238(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 18 juni 2002)

TOELICHTING**1. Achtergrond**

Op 20 september 2000 heeft de Commissie haar goedkeuring gehecht aan een voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus ⁽¹⁾.

Het voorstel is voorgelegd aan de Raad, het Europees Parlement en het Economisch en Sociaal Comité.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft op 25 en 26 april 2001 een positief advies uitgebracht (CES 530/2001).

Op 20 september 2001 heeft het Europees Parlement in plenaire vergadering zijn advies aangenomen, waarbij het voorstel van de Commissie werd goedgekeurd onder voorbehoud van bepaalde amendementen en de Commissie werd verzocht haar voorstel dienovereenkomstig te wijzigen. Op basis van het verslag dat de heer Watson, voorzitter van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken aan de voltallige vergadering presenteerde, heeft het Europees Parlement 106 amendementen aangenomen (A5-0291/2001) ⁽²⁾.

In de loop van 2001 is in de Raad onderhandeld over het voorstel. Onder het Belgische voorzitterschap heeft de Raad van december 2001 conclusies goedgekeurd betreffende de uitgangspunten voor de toekomstige richtlijn ⁽³⁾.

In de verklaring van de Europese Raad van Laken werd de Commissie verzocht een gewijzigd voorstel in te dienen.

2. Overzicht van het nieuwe voorstel

Overeenkomstig de conclusies van de Raad wordt in dit voorstel een andere structuur opgezet voor de asielprocedures in de lidstaten en wordt een groot aantal door de Commissie voorgestelde minimumnormen gewijzigd.

Daarnaast is een aantal amendementen van het Europees Parlement overgenomen in de overwegingen of in de tekst van het voorstel.

De belangrijkste veranderingen zijn de volgende:

1. Op basis van suggesties van de lidstaten en het Europees Parlement zijn de meeste, zoniet alle, waarborgen in hoofdstuk II gewijzigd, waarbij het beschermingsniveau voor asielzoekers is verhoogd of juist beperkt, om rekening te houden met specifieke omstandigheden of uitzonderingen die zich in de praktijk voordoen, met methoden of waarborgen tegen misbruik en met bepaalde nationale voorwaarden of bijzondere bepalingen.
2. Overeenkomstig de conclusies van de Raad is de classificatie van de procedures van de voormalige hoofdstukken III en IV gewijzigd. In plaats van via een afzonderlijke ontvankelijkheidsprocedure, kunnen verzoeken die als niet-ontvankelijk worden beschouwd, worden behandeld via een versnelde procedure.

⁽¹⁾ COM(2000) 578 def. (PB C 62 E van 27.2.2001, blz. 231).

⁽²⁾ PB C 77 E van 28.3.2002, blz. 94.

⁽³⁾ (15107/1/REV 1). Persbericht 14581/01 (Presse 444), 2396e vergadering van de Raad Justitie, Binnenlandse Zaken en Civiele bescherming, Brussel, 6 en 7 december 2001.

3. Op voorstel van sommige lidstaten zijn speciale normen voor twee nieuwe versnelde procedures ingevoerd: een procedure voor de behandeling van verzoeken die aan de grens of bij aankomst op het grondgebied worden ingediend en een procedure waarin wordt nagegaan of het nodig is een hernieuwd verzoek via een nieuwe procedure te behandelen.
4. Er worden nieuwe gevallen van niet-ontvankelijke verzoeken ingevoerd, terwijl andere verzoeken, waarbij aantoonbaar sprake is van wangedrag van de asielzoeker of van misbruik van de procedure, ook via versnelde procedures kunnen worden behandeld.
5. Verplichtingen om een redelijke termijn vast te stellen voor een beslissing in de normale procedure, om overschrijding van deze termijn als een negatieve beslissing uit te leggen waartegen een asielzoeker in beroep kan gaan, alsmede verplichtingen voor beroepsinstanties om binnen een redelijke termijn een beslissing te nemen, zijn geschrapt.
6. De verplichting om een beroepsstelsel in twee lagen in te voeren, waarbij een beslissing ten minste eenmaal ter toetsing aan de rechter kan worden voorgelegd, wordt, overeenkomstig de algemene beginselen van het gemeenschapsrecht, vervangen door het recht van elke asielzoeker op een doeltreffende voorziening in rechte tegen een beslissing inzake zijn asielverzoek, waarbij de manier waarop toetsing of beroep institutioneel wordt geregeld, aan de lidstaten wordt overgelaten.
7. Op basis van een amendement van het Europees Parlement wordt voorgesteld de tenuitvoerlegging van deze asielrichtlijn regelmatig, en tenminste elke twee jaar, te evalueren.

Toelichting per artikel

Overwegingen

De overwegingen zijn gewijzigd overeenkomstig de wijzigingen in de tekst. Bovendien zijn de amendementen 2, 3, 4, 5, 8, 11, 17 en 21 van het Europees Parlement (deels) overgenomen in de overwegingen.

Hoofdstuk I

Werkingssfeer en definities

Artikel 1

In dit artikel wordt het doel van de richtlijn beschreven.

Artikel 2

In dit artikel worden definities gegeven van de verschillende begrippen en termen die in het voorstel worden gehanteerd. Als gevolg van de wijzigingen van het hoofdstuk over beroepsmogelijkheden, zijn de definities van „beroepsinstantie”, „rechterlijke beroepsinstantie” en „beslissing” overbodig geworden en geschrapt. Ook de vermelding van een „rechterlijk” orgaan als beslissingsautoriteit en de voorbeelden van verschillende bewaringsfaciliteiten zijn geschrapt omdat ze overbodig zijn. Er is een definitie van „vertegenwoordiger” toegevoegd, teneinde de verschillende personen of organisaties die als vertegenwoordiger van alleenstaande minderjarigen optreden in de lidstaten, duidelijk te omschrijven. Deze definitie sluit aan bij de definitie van de derde-pijler-resolutie van 26 juli 1997 inzake alleenstaande minderjarige onderdanen van derde landen. In de definitie van de term „vluchteling” wordt in het gewijzigd voorstel verwezen naar het voorstel voor een Richtlijn van de Raad betreffende minimumnormen voor de erkenning en de status van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchtelingen of als personen die anderszins internationale bescherming behoeven (COM(2001) 510 def.). Er is een afzonderlijke definitie van „definitieve beslissing” toegevoegd om de tekst in juridische zin te verduidelijken.

Artikel 3

De verwijzing naar het Protocol inzake asiel voor onderdanen van lidstaten van de Europese Unie, dat aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is gehecht, is verplaatst naar een overweging.

Artikel 4

Om te benadrukken dat het de lidstaten vrij staat gunstiger normen voor procedures te hanteren, zoals het Europees Parlement in amendement 18 heeft voorgesteld, is een nieuw artikel ingevoegd.

Hoofdstuk II

Uitgangspunten en waarborgen

Artikel 5

Het voormalige artikel 4 is voornamelijk gewijzigd om rekening te houden met een aantal voorstellen die door de deskundigen bij de Raad zijn besproken.

1. Dit lid waarborgt dat de lidstaten een asielverzoek niet afwijzen of van behandeling uitsluiten op grond van het enkele feit dat het niet zo snel mogelijk is ingediend. Termijnen voor het aanvragen van bescherming zijn op zichzelf niet verboden, maar wel als ze worden gebruikt om een goede behandeling van een asielverzoek onmogelijk te maken.
2. Volgens lid 2 kunnen de lidstaten voorschrijven dat asielverzoeken in persoon moeten worden ingediend, wat inhoudt dat in dergelijke gevallen geen rechtshulpverlener of een andere raadsman kan optreden namens de betrokkene.
3. Hoewel asielverzoeken krachtens lid 2 doorgaans in persoon worden ingediend, is het in sommige lidstaten mogelijk een verzoek namens iemand anders in te dienen. Voortbouwend op voormalig artikel 4, lid 4, waarin dit gebruik werd aanvaard, zijn in dit voorstel een aantal extra waarborgen ingebouwd in lid 3 en lid 4. Lid 3 bevat regels met betrekking tot personen die niet zelf een asielverzoek kunnen indienen (minderjarigen die jonger zijn dan een wettelijk per lidstaat vastgestelde leeftijd, gevallen waarin een vertegenwoordiger het verzoek namens een alleenstaande minderjarige moet indienen).
4. In lid 4 worden minimumnormen vastgesteld voor het geval de lidstaten wettelijk willen bepalen dat een asielzoeker ook namens personen te zijnen laste (echtgenoot of echtgenote, minderjarige) een asielverzoek kan indienen. Om elk misverstand en elke vorm van misbruik te voorkomen, moet de betrokken persoon er uitdrukkelijk om vragen dat namens hem/haar een verzoek wordt ingediend. Dit houdt in dat de betrokken persoon geen afzonderlijk asielverzoek meer kan indienen. Indien de betrokkene toch een afzonderlijk asielverzoek indient, kunnen de lidstaten dat verzoek afwijzen op basis van het reeds eerder ingediende verzoek.
5. Dit lid moet ervoor zorgen dat de procedure voor de statusbepaling onmiddellijk begint zodra een asielverzoek is ingediend, ook al moet volgens de nationale wetgeving aan bepaalde formele vereisten worden voldaan (b.v. aanvraagformulier invullen, voor identificatie melden op een bepaalde plaats).
6. In dit lid zijn twee verplichtingen samengebracht die eerder in twee verschillende artikelen waren ondergebracht: de verplichting om ervoor te zorgen dat alle autoriteiten tot welke asielzoekers zich aan de grens of op het grondgebied van de lidstaten zouden kunnen richten, beschikken over instructies betreffende de behandeling van asielverzoeken, inclusief de instructie de asielverzoeken samen met alle relevante informatie voor onderzoek aan de bevoegde autoriteit door te geven (artikel 4, lid 3) en de verplichting om personeel van deze autoriteiten voor dat doel op te leiden (artikel 14, lid 1, onder a)).

Artikel 6

1. De strekking van dit artikel is verduidelijkt door de beslissingsautoriteit te vermelden. De verplichting geldt het recht om te blijven in afwachting van een beslissing in eerste instantie. Het recht om te blijven in afwachting van toetsing of beroep is afhankelijk van de toepassing van de artikelen 39 en 40.
2. Het tweede lid heeft betrekking op een nieuw artikel, op grond waarvan de lidstaten een speciale procedure kunnen volgen voor hernieuwde asielverzoeken (zie de artikelen 33 en 34). Op basis van een vooronderzoek kunnen de lidstaten nagaan of er voldoende aanleiding is om een nieuwe asielprocedure te openen. Zodra wordt besloten daar niet toe over te gaan, kunnen de lidstaten asielzoekers uitzetten op basis van een eerder genomen beslissing. De al dan niet schorsende werking van bezwaar of beroep komt aan de orde in hoofdstuk IV.

Artikel 7

De voormalige artikelen 6, 13, lid 1, en 14, lid 1, onder d), zijn samengebracht in een artikel dat betrekking heeft op de vereisten voor de behandeling van asielverzoeken. Deze normen vormen de kern van een eerlijke en doeltreffende statusbepalingsprocedure en zijn daarom samengevoegd. Onder b) van lid 1 van artikel 7 is de verplichting van het voormalige artikel 14, lid 1, onder d) gesplitst in de verplichting om informatie over het land van herkomst te verzamelen en in de verplichting het personeel dat asielverzoeken behandelt en daarover beslist, deze informatie te verstrekken. De verplichting in het tweede lid heeft geen belangrijke wijzigingen ondergaan.

Artikel 8

Het streven naar een eerlijke en doeltreffende procedure moet ook tot uiting komen in de normen voor de formele en materiële vereisten voor de beslissingen zelf. Deze normen gingen in het vorige voorstel schuil achter de procedurele waarborgen voor asielzoekers. Nu wordt voorgesteld een afzonderlijk artikel in te voeren, waarin de bewoordingen van het oude artikel 7, onder d) min of meer worden overgenomen.

Artikel 9

Dit artikel bevat waarborgen die voor elke asielzoeker gelden gedurende de behandeling van zijn asielverzoek door de beslissingsautoriteit, ongeacht of het verzoek via de versnelde of via de normale procedure wordt behandeld. Het voormalige artikel 7 is op verschillende punten substantieel gewijzigd op basis van de besprekingen in de Raad.

Lid 1 is als volgt bijgesteld:

- a) In deze bepaling betreffende de te verstrekken informatie wordt benadrukt dat de informatie tijdig moet worden verstrekt, zodat de asielzoeker zowel zijn rechten kan uitoefenen als aan de in de richtlijn vervatte verplichtingen kan voldoen. De richtlijn schrijft niet voor op welke manier deze informatie moet worden verstrekt. Zoals het Europees Parlement voorstelt in zijn amendement 23, zou dit kunnen gebeuren in de vorm van een vouwblad; b.v. een standaarddocument over de procedure in een taal die de asielzoeker redelijkerwijs kan worden geacht te begrijpen. De wijziging is mede bedoeld om te benadrukken dat niet alle informatie tegelijkertijd hoeft te worden verstrekt, zolang dit maar tijdig genoeg gebeurt om de rechten te kunnen uitoefenen en de verplichtingen te kunnen nakomen.
- b) Hier wordt duidelijk gemaakt dat de lidstaten er tenminste voor dienen te zorgen dat de asielzoeker die wordt opgeroepen voor een gehoor voordat een beslissing in eerste instantie wordt genomen, of dat nu het in de artikelen 10 tot 12 bedoelde gehoor is of een ander gehoor in deze fase van de procedure, gebruik kan maken van de diensten van een tolk.
- c) De lidstaten hoeven niet langer asielzoekers de mogelijkheid te bieden contact op te nemen met (een vertegenwoordiger van) de UNHCR of een andere organisatie die namens de UNHCR optreedt, maar zijn slechts verplicht asielzoekers deze mogelijkheid niet te ontfangen.
- d) Onder d) wordt de verplichting tot bekendmaking ingevoerd, waarbij wordt benadrukt dat de beslissing op zijn verzoek aan de asielzoeker bekend moet worden gemaakt via een officiële mededeling. Dit moet deel uitmaken van de reeks minimumnormen voor de harmonisatie in de eerste fase. Er worden de lidstaten twee verplichtingen opgelegd. Ten eerste moet de beslissing in eerste instantie aan de asielzoeker binnen een redelijke termijn nadat de beslissing is genomen bekend worden gemaakt. Ten tweede dient de bekendmaking op passende wijze te gebeuren. De bekendmaking moet zo gebeuren dat de beslissing in persoon aan de asielzoeker bekend wordt gemaakt. Dat kan per post gebeuren, door de beslissing naar het door de asielzoeker opgegeven adres te zenden, of via persoonlijke overhandiging aan de asielzoeker (b.v. in een opvangcentrum waar hij de uitkomst van de procedure afwacht). Om ruimte te bieden voor enige flexibiliteit bij de toepassing van deze mogelijk verstrekkende verplichting, wordt daaraan toegevoegd dat indien de asielzoeker wordt vertegenwoordigd door een rechtshulpverlener of een andere raadsman, de bekendmaking in plaats van aan de asielzoeker, aan deze vertegenwoordiger kan worden gericht. Vertegenwoordiging houdt in dit verband in dat de rechtshulpverlener of andere raadsman namens de asielzoeker optreedt bij bepaalde formele handelingen in rechte. Indien bekendmaking zoals hierboven beschreven niet kan plaatsvinden, b.v. omdat de asielzoeker is verdwenen, moet op een andere gepaste wijze de beslissing worden bekend gemaakt. Afhankelijk van de nationale gebruiken kan dat bijvoorbeeld via een bekendmaking in een staatsblad, of door de bekendmaking te richten tot het laatst bekende adres van de asielzoeker, of tot de rechtshulpverlener of andere raadsman die de asielzoeker als laatste heeft vertegenwoordigd, enz. Verdwijning mag bekendmaking niet in de weg staan.

- e) Evenals in het vorige voorstel, hoeft de beslissing zelf niet te worden vertaald in een taal die de asielzoeker begrijpt. Omdat asielzoekers waarschijnlijk zelden of nooit de officiële taal van de betrokken lidstaat kunnen lezen of volledig begrijpen, moeten zij ten minste op de hoogte worden gesteld van de inhoud van de strekking van de beslissing in een taal die zij redelijkerwijs geacht kunnen worden te begrijpen. Sommige lidstaten waren van mening dat uit de tekst moest blijken dat dit in beginsel (met behulp van een tolk) zou moeten worden gedaan door de rechtshulpverlener of andere raadsman van de betrokkene. Indien de asielzoeker echter geen rechtshulpverlener heeft, is het van belang dat de lidstaten er zelf voor zorgen dat deze informatie op een andere passende manier, die in overeenstemming is met de beginselen, aan de asielzoeker wordt verstrekt. De lidstaten kunnen bijvoorbeeld een (standaard)informatieformulier aan de beslissing hechten.

Lid 2 komt in de plaats van het voormalige artikel 8, lid 3. Lid 3 houdt in dat de meeste waarborgen ook gelden bij bezwaar en beroep. Het is echter niet nodig de volledige lijst van waarborgen te vermelden. Aan de onder a) opgenomen verplichting om de asielzoeker over de (gehele) te volgen procedure in te lichten, is in elk geval al in eerste instantie voldaan. Wat de onder e) opgenomen verplichting betreft, wordt het nationale niveau meer geschikt geacht om de kennisgeving van beslissingen van beroepsinstanties aan de betrokkenen te regelen.

Artikel 10

De artikelen 10, 11 en 12 bevatten normen inzake het persoonlijk gehoor, die asielzoekers de nodige waarborgen bieden en de lidstaten de nodige flexibiliteit. Het voormalige artikel 8 is opgedeeld in drie afzonderlijke bepalingen, waarin respectievelijk de personele werkingssfeer van de verplichting om een persoonlijk gehoor te voeren, de objectieve vereisten voor de omstandigheden waarin het gehoor moet plaatsvinden en de functie van (het resultaat van) het persoonlijk gehoor, dus de schriftelijke weergave, worden geschetst.

Artikel 10 heeft betrekking op degenen die voor een persoonlijk gehoor worden uitgenodigd voordat de beslissingsautoriteit een beslissing neemt. Artikel 10 komt in de plaats van artikel 8, lid 1 en lid 5, van het vorige voorstel. Afhankelijk van de fase en de aard van de procedure, heeft dit artikel betrekking op het persoonlijk gehoor over de ontvankelijkheid en/of de inhoud van het asielverzoek, of op het persoonlijk gehoor over de inhoud van het asielverzoek.

Het beginsel dat elke asielzoeker de mogelijkheid moet hebben zijn geval in een persoonlijk gehoor toe te lichten, blijft volledig gehandhaafd in lid 1. Zoals bij alle administratieve procedures is het van belang informatie uit te wisselen, zodat een beslissing kan worden genomen op basis van relevante feiten. Asielprocedures verschillen in het algemeen van andere administratieve procedures omdat asielzoekers niet altijd in staat zijn onweerlegbare, schriftelijke bewijzen te overleggen die overtuigend aantonen dat zij internationale bescherming behoeven. Omdat de beslissingsautoriteit in alle of bijna alle gevallen de geloofwaardigheid van de verklaringen en/of van de asielzoeker moet beoordelen op basis van alle relevante feiten, is het voor een goede beoordeling absoluut noodzakelijk dat asielzoekers zoveel mogelijk de gelegenheid hebben deze feiten persoonlijk, dus door middel van een gehoor, kenbaar te maken.

De mogelijkheid om af te zien van een persoonlijk gehoor wordt aan de lidstaten overgelaten.

In de praktijk is gebleken dat een persoonlijk gehoor in bepaalde gevallen niet nodig is, en dit zou moeten worden geregeld in de richtlijn. De vier uitzonderingen op het beginsel die in lid 2 worden genoemd, bouwen voort op de gevallen die in het oude artikel 8, lid 5, werden genoemd. Dit wordt beschouwd als een volledige lijst van gevallen waarin de lidstaten niet verplicht zijn de asielzoeker gelegenheid tot een persoonlijk gehoor te bieden. In alle andere gevallen moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de asielzoeker in ieder geval de mogelijkheid tot een persoonlijk gehoor heeft. Of de asielzoeker van die mogelijkheid gebruik maakt, doet in dit verband niet ter zake. Daarom bepaalt lid 4 dat het feit dat geen persoonlijk gehoor heeft plaatsgevonden, geen belemmering vormt voor de beslissingsautoriteit om een beslissing te nemen, zodat de procedure in dergelijke gevallen wel kan worden afgerond.

Ter bevestiging van het hierboven beschreven beginsel is een bepaling nodig voor de gevallen waarin de relevante feiten buiten de schuld van de asielzoeker niet in het specifieke kader van een persoonlijk gehoor naar voren kunnen worden gebracht. Lid 3 bepaalt derhalve dat in gevallen zoals bedoeld in de tweede alinea van lid 1 en in lid 2, onder b), c) en d), de asielzoeker, voordat de beslissingsautoriteit een beslissing neemt, in de gelegenheid moet worden gesteld om opmerkingen te maken, in plaats van een persoonlijk gehoor te hebben, zo nodig met behulp van een rechtshulpverlener of andere raadsman en/of, in het geval van minderjarigen, van een voogd.

Artikel 11

In artikel 11 zijn alle bepalingen betreffende de vereisten voor de organisatie van het persoonlijk gehoor samengebracht. Lid 1 komt overeen met artikel 8, lid 4, van het vorige voorstel. Lid 2 bepaalt in algemene termen dat een persoonlijk gehoor moet plaatsvinden in zodanige omstandigheden dat een asielzoeker de gronden voor zijn asielverzoek uitvoerig uiteen kan zetten, waarbij ook de keuze van een tolk wordt geregeld. Dit lid komt in de plaats van artikel 8, lid 7, van het vorige voorstel, waarin alleen werd geregeld dat bij het persoonlijk gehoor rekening moest worden gehouden met het geslacht van de asielzoeker. Om economische redenen kunnen de lidstaten krachtens lid 2, onder b), laatste zin, een tolk kiezen die gebruik maakt van een meer gangbare taal, indien dit niet strijdig is met de belangen van de asielzoeker.

Artikel 12

In dit artikel worden twee verschillende situaties onderscheiden ten aanzien van de status van het schriftelijk verslag van het persoonlijk gehoor in de procedure. Daarbij zijn lid 2 en lid 6 van het voormalige artikel 8 samengevoegd en bijgesteld.

1. In dit lid wordt de verplichting ingevoerd om van elk persoonlijk gehoor een schriftelijk verslag op te stellen.
2. Het beginsel dat voor een eerlijke en doeltreffende procedure moet worden gezorgd, wordt in dit lid vertaald in de algemene regel dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat asielzoekers in alle gevallen tijdig toegang kunnen hebben tot de schriftelijke weergave van het persoonlijk gehoor waarop de beslissing is of wordt gebaseerd. Daardoor wordt de asielzoeker in staat gesteld zijn recht om beroep in te stellen naar behoren uit te oefenen en kunnen beroepsinstanties eventueel nagaan of de beslissing is gebaseerd op relevante informatie. Deze verplichting geldt niet langer alleen voor de normale procedure.
3. Deze bepaling regelt de situatie in bepaalde lidstaten, waar de asielzoeker de inhoud van het schriftelijk verslag van het persoonlijk gehoor moet goedkeuren. Indien deze goedkeuring is vereist, moet de asielzoeker de mogelijkheid worden geboden om correcties in verband met verkeerd vertaalde of verkeerd begrepen passages in de schriftelijke weergave voor te stellen. Met het oog op de doeltreffendheid van het besluitvormingsproces is een bepaling toegevoegd die betrekking heeft op het geval dat de asielzoeker weigert de inhoud van het schriftelijk verslag van het persoonlijk gehoor goed te keuren. In dergelijke gevallen moeten de lidstaten toch een beslissing over het asielverzoek kunnen nemen.

Artikel 13

Het vroegere artikel 9 (rechtsbijstand) is in twee artikelen opgesplitst.

Bij artikel 13 wordt het recht op rechtsbijstand tijdens de asielprocedure geregeld en artikel 14 betreft de rechten van de rechtshulpverlener of andere raadslieden. Onder rechtsbijstand wordt elke vorm van bijstand of vertegenwoordiging in verband met de behandeling van het asielverzoek verstaan. Deze bijstand kan worden verleend door een rechtshulpverlener of een andere raadsman die daartoe bevoegd is overeenkomstig het nationale recht.

In artikel 13 zijn aanvullende voorwaarden opgenomen waaraan de asielzoeker moet voldoen teneinde na een afwijzende beslissing voor kosteloze rechtsbijstand in aanmerking te komen.

1. In lid 1 is de algemene regel inzake het recht op rechtsbijstand en vertegenwoordiging vastgelegd. Elke asielzoeker moet in alle fasen van de procedure, inclusief na een afwijzende beslissing, de gelegenheid hebben daadwerkelijk een rechtshulpverlener of een andere raadsman te raadplegen (in plaats van contact ermee op te nemen) over met zijn asielverzoek samenhangende aangelegenheden.
2. In lid 2 zijn de regels met betrekking tot de kosteloze rechtsbijstand na een afwijzende beslissing vastgelegd. Op voorstel van een aantal lidstaten zijn nieuwe factoren toegevoegd die bepalend zijn voor de beschikbaarheid van kosteloze rechtsbijstand na een afwijzende beslissing van een beslissingsautoriteit. In de eerste plaats zullen de asielzoekers om deze bijstand moeten verzoeken. In de tweede plaats kunnen de lidstaten daarnaast vaststellen dat een onderzoek naar de noodzaak ervan moet worden ingesteld. Een dergelijk onderzoek kan behelzen dat wordt nagegaan of de asielzoeker over voldoende middelen beschikt en dat de juridische merites van de zaak worden onderzocht. Wanneer de lidstaten dergelijke onderzoeken verrichten, moet in het kader van het Gemeenschapsrecht niet in detail worden getreden wat de gronden en de procedure betreft, maar moet veeleer enkel de algemene aanpak worden vastgelegd. Daarom wordt voorgesteld enkel de in artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie vastgestelde norm over te nemen. In de derde plaats is het de lidstaten toegestaan de kosteloze rechtsbijstand te beperken tot die rechtshulpverleners of andere raadslieden die specifiek door het nationale recht zijn aangewezen om asielzoekers bij te staan en/of te vertegenwoordigen. Dit betekent dat de asielzoeker de vrijheid behoudt een rechtshulpverlener of een andere raadsman te kiezen, maar dat hij zich in dat geval niet langer op het recht op kosteloze rechtsbijstand kan beroepen.

Artikel 14

In dit artikel worden drie rechten van de rechtshulpverlener of andere raadsman vastgelegd: het recht van toegang tot het dossier van de asielzoeker, het recht de asielzoeker in gesloten ruimten te bezoeken en het recht een persoonlijk gehoor bij te wonen. De in het eerste en het derde lid vastgelegde rechten zijn nieuw.

1. De rechtshulpverlener of andere raadsman heeft recht van toegang tot de informatie in het dossier van de asielzoeker teneinde de belangen van zijn cliënt in alle situaties naar behoren te kunnen vertegenwoordigen. Deze bepaling impliceert echter niet dat bedoelde personen te allen tijde toegang tot al deze informatie hebben. Het is de lidstaten toegestaan in dit verband voor praktische regelingen te zorgen. Wat de informatie in het dossier van de asielzoeker betreft, zullen de lidstaten enkel verplicht zijn toegang te verlenen tot de informatie die door de in hoofdstuk IV bedoelde autoriteiten moet worden onderzocht.

Het vroegere artikel 9, lid 2, is herzien teneinde het basisbeginsel te verduidelijken en de verplichting van de lidstaten om de rechtshulpverlener of andere raadsliden toegang tot asielzoekers te verlenen in gesloten ruimten, beter af te bakenen. In de eerste plaats kunnen de lidstaten volgens het huidige voorstel de toegang tot asielzoekers in gesloten ruimten enkel controleren wanneer dit nodig is voor de veiligheid van de ruimte of om een doeltreffende behandeling van het verzoek te waarborgen. De verwijzing naar de kwaliteit van de rechtshulp is vervangen door een verwijzing naar de veiligheid in deze ruimten. Teneinde te waarborgen dat asielverzoeken in gesloten ruimten doeltreffend worden behandeld en dat de in de nationale wetten en voorschriften vastgelegde termijnen voor het nemen van een beslissing worden nageleefd, kunnen de lidstaten besluiten regels vast te stellen voor de tijdstippen en de duur van de toegang van de rechtshulpverlener of andere raadsliden tot de asielzoekers. In de tweede plaats wordt dit recht niet toegekend aan elke rechtshulpverlener, maar wordt het beperkt tot de rechtshulpverlener of andere raadsliden die de asielzoekers die in gesloten ruimten verblijven, daadwerkelijk bijstaan en/vertegenwoordigen. Ten slotte wordt ingevolge amendement 34 van het Europees Parlement toegevoegd dat de beperkingen op grond van dit lid strikt noodzakelijk moeten zijn voor de omschreven doelstellingen en er niet mogen toe leiden dat het recht op toegang tot rechtsbijstand feitelijk teniet wordt gedaan.

2. In tegenstelling tot het vroegere artikel 9, lid 3, breidt deze bepaling de aanwezigheid van een rechtshulpverlener of andere raadsman bij een persoonlijk gehoor uit tot een onderhoud in het kader van de versnelde procedure. Voorts zijn enkele redactionele wijzigingen aangebracht.

Artikel 15

Bij dit artikel worden in aansluiting op het Actieplan van Wenen van december 1998 en het scorebord aanvullende procedurele waarborgen gegeven voor alleenstaande minderjarigen.

In lid 1 worden de procedurele waarborgen gespecificeerd die moeten gelden voor alle alleenstaande minderjarigen, ongeacht de aard van de procedure volgens welke hun asielverzoek wordt behandeld. De definitie is gewijzigd (door de opneming van het begrip vertegenwoordiger), terwijl ook een verwijzing naar artikel 10, lid 3 (de mogelijkheid een minderjarige niet voor een persoonlijk gehoor over het asielverzoek uit te nodigen) nodig is. De idee uit het oorspronkelijke voorstel, dat de vertegenwoordiger die een alleenstaande minderjarige bijstaat in voorkomend geval met de alleenstaande minderjarige moet kunnen bespreken of het nodig is de procedure voort te zetten wanneer andere mogelijkheden voorhanden blijken te zijn, wordt volledig gehandhaafd.

In lid 2 wordt aandacht besteed aan de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan voor de behandeling van en het nemen van een beslissing over een door een alleenstaande minderjarige ingediend asielverzoek. Het vroegere artikel 10, lid 2, en het vroegere artikel 14, lid 1, onder c) en d), zijn samengevoegd. Als minimumnorm is vastgelegd dat het persoonlijk onderhoud moet worden gevoerd door een persoon die over de nodige kennis betreffende de bijzondere behoeften van minderjarigen beschikt (lid 2, onder a)). Dit geldt ook voor de ambtenaar die de beslissing over het asielverzoek neemt (lid 2, onder b)).

In lid 3 zijn twee procedurele normen vastgelegd voor het geval een lidstaat gebruik maakt van medische onderzoeken om de leeftijd van alleenstaande minderjarigen vast te stellen. De bepaling onder a), is teruggeschoefd tot de essentie: de verplichting de alleenstaande minderjarige in kennis te stellen van de mogelijkheid van een dergelijk medisch onderzoek. Hoewel een alleenstaande minderjarige kan weigeren een medisch onderzoek te ondergaan, mag deze weigering niet eraan in de weg staan dat de beslissingsautoriteit een beslissing over zijn asielverzoek neemt. Teneinde een eerlijke beoordeling te garanderen, wordt daarom voorgesteld bij wijze van waarborg toe te voegen dat een afwijzing van het asielverzoek niet uitsluitend kan worden gebaseerd op de weigering van de minderjarige. Deze waarborg is vergelijkbaar met die met betrekking tot een weigering in te stemmen met de schriftelijke weergave van het gehoor zoals bedoeld in artikel 12, lid 2. De methodes die worden gebruikt voor het medisch onderzoek om de leeftijd van alleenstaande minderjarigen vast te stellen, moeten uiteraard veilig zijn en de menselijke waardigheid eerbiedigen. Het vroegere artikel 10, lid 3, onder a), is geschrapt.

Artikel 16

In dit artikel zijn de gemeenschappelijke onderzoeksnormen voor de behandeling van alle asielverzoeken vastgelegd. In het vroegere artikel 25 zijn hoofdzakelijk redactionele wijzigingen aangebracht. Genoemd artikel is echter overgebracht van het hoofdstuk betreffende de procedures voor het onderzoek ten gronde, afdeling normale procedure, naar het hoofdstuk over de grondbeginselen en waarborgen, aangezien de behandeling in het kader van de versnelde procedure overeenkomstig de conclusies van de Raad moet leiden tot een onderzoek ten gronde in het licht van het Verdrag van Genève. De normen zijn daarom ook volledig van toepassing in het kader van de versnelde procedure.

Artikel 17

In artikel 17 wordt een minimumkader voor het beoordelen van de rechtmatigheid van de bewaring vastgesteld, maar bekeken uit een andere hoek dan in het vroegere artikel 11. In plaats van een volledige lijst van gegronde redenen voor bewaring op te stellen, wordt voorgesteld het toepassingsgebied van het Gemeenschapsrecht dat tot de eerste fase van de harmonisatie behoort, te beperken tot het vastleggen van waarborgen met betrekking tot van de uitzonderingen op het beginsel dat een asielzoeker niet in bewaring mag worden gehouden om de enkele reden dat hij een asielzoeker is. De in lid 1 opgesomde waarborgen zijn van tweeërlei aard: een algemene beschrijving van het doel van de bewaring in het kader van een asielprocedure en procedurele waarborgen. Wat het doel betreft, moeten de lidstaten de individuele gronden voor de bewaring baseren op het feit dat een doeltreffende behandeling van een asielverzoek nodig is of dat moet worden voorkomen dat de asielzoeker verdwijnt. De procedurele waarborgen zijn anderzijds dat de bewaring in overeenstemming moet zijn met een procedure die bij de nationale wet- of regelgeving is vastgelegd, dat elke beslissing om een bepaalde asielzoeker in bewaring te houden objectief noodzakelijk moet zijn voor een doeltreffende behandeling of, ingeval het risico bestaat dat de asielzoeker verdwijnt, enkel berust op een beoordeling van het persoonlijke gedrag van de asielzoeker. Voorts moeten een eerste rechterlijke toetsing en rechterlijke vervolgoetsingen van het bevel tot bewaring plaatshebben. De betrokken rechters moeten de vereiste bevoegdheden hebben om de bevelen tot bewaring krachtens deze bepaling te toetsen.

Bij lid 2 wordt, overeenkomstig hetgeen gebruikelijk is in bepaalde lidstaten, voor lidstaten de mogelijkheid ingevoerd asielzoekers bij het begin van de procedure in bewaring te nemen met het oog op een snelle beslissing. De termijn van twee weken vormt een fundamentele waarborg tegen misbruik.

Er wordt onderstreept dat het toepassingsgebied van dit artikel beperkt is tot de fase van de behandeling van een asielverzoek door de beslissingsautoriteit. Uit de formulering van lid 1 volgt dat nationale beleidsmaatregelen inzake bewaring om andere redenen (nationale veiligheid, strafrechtelijke procedures, enz.) onverlet blijven. Voorts staat het de lidstaten vrij te voorzien in bewaring in andere fasen van de procedure, zoals bewaring om de mogelijkheid van uitzetting te vrijwaren of bewaring van een asielzoeker wiens verzoek is afgewezen.

Artikel 18

Teneinde het mechanisme voor de vaststelling van de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek in de EU te versterken, wordt voorgesteld dat lidstaten een asielzoeker in bewaring mogen nemen in afwachting van zijn overdracht aan een andere lidstaat. Deze bepaling moet niet worden opgenomen in artikel 17, aangezien de temporele werkingssfeer ervan verschilt van de in dat artikel omschreven gevallen, aangezien de overdracht aan een andere lidstaat zal plaatshebben nadat het verzoek als niet ontvankelijk is afgewezen. In het voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend (COM(2001) 447 def.) is bepaald dat de overdracht binnen zes maanden moet plaatsvinden. In gevallen waarin een asielzoeker in bewaring wordt genomen, moet de overdracht sneller plaatshebben. Daarom wordt voorgesteld de bewaring in deze situatie tot één maand te beperken.

Artikel 19

De artikelen 19 en 20 vormen een belangrijke aanvulling van de minimumnormen in het oorspronkelijke voorstel. Zij zijn het resultaat van uitgebreide besprekingen op deskundigenniveau over de in het vroegere artikel 16 vastgelegde beginselen. Met het oog op een grotere doeltreffendheid wordt het absoluut noodzakelijk geacht duidelijke en nauwkeurige normen vast te leggen over wat moet worden gedaan wanneer procedures worden onderbroken of beëindigd als gevolg van een uitdrukkelijke intrekking van een asielverzoek (artikel 19) of om andere redenen (artikel 20). In de normen wordt niet alleen uitvoerig beschreven welke procedurele keuzemogelijkheden de lidstaten hebben, maar worden ook de garanties omschreven die nodig zijn om in deze gevallen een passende behandeling van de asielverzoeken te waarborgen.

Dit artikel betreft de uitdrukkelijke intrekking van het asielverzoek, d.w.z. de schriftelijke of mondelinge intrekking persoonlijk door de asielzoeker zelf of door zijn rechtshulpverlener of andere raadsman. Uit besprekingen op deskundigenniveau is gebleken dat de lidstaten in deze gevallen behoefte hebben aan flexibiliteit. Daarom biedt de richtlijn de mogelijkheid de behandeling van het verzoek te beëindigen of het verzoek af te wijzen wanneer een asielzoeker zijn verzoek wenst in te trekken. Er wordt van uitgegaan dat een afwijzing ten gronde (d.w.z. een afwijzing omdat de asielzoeker geen gegronde reden heeft om te vrezen voor vervolging zoals bedoeld in het Verdrag van Genève) alleen mogelijk is wanneer de beslissingsautoriteit over voldoende informatie beschikt om dat te doen (in de meeste gevallen vermoedelijk enkel na het persoonlijke onderhoud). Indien de behandeling na intrekking zonder een beslissing wordt beëindigd, vormt een aantekening in het dossier het bewijs van de intrekking (lid 2). Dit is van belang ingeval de asielzoeker later weer komt opdagen en een hernieuwd asielverzoek indient of zijn eerdere verzoek opnieuw behandeld wenst te zien. In dit artikel wordt niet gespecificeerd wat in dergelijke gevallen gebeurt. De lidstaten zullen het asielverzoek moeten behandelen overeenkomstig de andere normen. Artikel 38 (recht op een doeltreffend beroep op de rechter) verschaft hiervoor een mogelijk mechanisme.

Artikel 20

Dit artikel betreft de situatie waarin een asielzoeker zijn asielverzoek niet uitdrukkelijk intrekt, maar geen belangstelling blijkt te hebben voor een beslissing betreffende zijn asielverzoek. Het gedrag van een asielzoeker kan onmiskenbaar de conclusie rechtvaardigen dat hij impliciet wenst zijn asielverzoek in te trekken of wenst ervan af te zien, en dit moet in de richtlijn worden erkend.

In lid 1 zijn de redenen voor een dergelijk vermoeden van intrekking of van het feit dat wordt afgezien van een asielverzoek vermeld. In het algemeen betreft het gevallen van niet-naleving (van verplichtingen of termijnen, enz.) of een gebrek aan medewerking, inclusief de gevallen waarin een persoon (zonder toestemming) is verdwenen. Zoals in artikel 19, lid 1, staat het de lidstaten vrij een beslissing te nemen de behandeling van het asielverzoek te beëindigen of dit af te wijzen.

Lid 2 betreft hetgeen zou gebeuren als de asielzoeker weer komt opdagen. Ongeacht de nationale regelingen welke van toepassing zijn om dergelijke gevallen te behandelen, dient de basiswaarborg te zijn dat de betrokken persoon niet naar zijn land van herkomst kan worden uitgezet voordat is vastgesteld dat hij geen gegronde redenen heeft om vervolging te vrezen. Hoewel dit idee aan de hele richtlijn ten grondslag ligt, is het hier van specifiek belang wanneer een individueel asielverzoek niet opnieuw in behandeling wordt genomen. Wanneer een asielverzoek opnieuw in behandeling wordt genomen, kunnen de lidstaten beslissen de behandeling van het asielverzoek te hervatten in de fase waarin deze voorheen werd beëindigd of deze opnieuw van voren af aan te beginnen. Indien de asielaanvraag is afgewezen in plaats van beëindigd en de afwijzing definitief is, kunnen de lidstaten de specifieke procedure voor hernieuwde asielverzoeken, zoals omschreven in de artikelen 33 en 34, toepassen.

Artikel 21

Er zijn geringe redactionele wijzigingen aangebracht in de eerste zin en het laatste punt van lid 1. De oorspronkelijke bewoordingen van artikel 17, onder c), zijn gewijzigd in „zijn zienswijze kan geven” om te voorkomen dat de indruk wordt gewekt dat de lidstaten verplicht zijn de UNHCR op dezelfde wijze bij beroepsprocedures te betrekken als dat het geval is voor de asielzoeker en de beslissingsautoriteit.

Artikel 22

In een overweging wordt erkend dat Richtlijn 95/46/EG van de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens van toepassing is op de doorzending van gegevens overeenkomstig deze richtlijn en dat dit ook het geval zou moeten zijn voor doorzendingen van gegevens aan de UNHCR. De leden 1 en 4 van het vroegere artikel 15 zijn daarom geschrapt. Het gebruik van gegevens door de UNHCR zelf valt niet onder het nationale recht, maar wordt door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties door strikte normen inzake vertrouwelijkheid geregeld.

Hoofdstuk III

Procedures in eerste instantie

Artikel 23

Artikel 23, waarin de keuze van procedures is vermeld die de lidstaten hebben, is een nieuwe bepaling. In deze bepaling wordt rekening gehouden met de conclusies van de Raad waarin is onderstreept dat de richtlijn een versnelde procedure voor niet-ontvankelijke en kennelijk ongegronde asielverzoeken (vroegere hoofdstukken III en IV, afdeling 2) en een normale procedure (vroeger hoofdstuk IV, afdeling 1) diende te bevatten, alsmede overleg over bijzondere voorschriften voor hernieuwde asielverzoeken en aan de buitengrenzen behandelde asielverzoeken. Als gevolg van de bijzondere aandacht voor de versnelde procedures, blijven de normale procedures, onder voorbehoud van het bepaalde in hoofdstuk II (grondbeginselen en waarborgen) en hoofdstuk IV (beroepsprocedures) tot de verantwoordelijkheid van de lidstaten behoren.

Artikel 24

Dit artikel, dat elementen uit de vroegere artikelen 23 en 29 omvat, is als gevolg van de conclusies van de Raad vereenvoudigd en aanzienlijk gewijzigd. In de leden 1 tot 3 worden de bewoordingen van de conclusies van de Raad gevolgd.

In lid 2 is toegevoegd dat een verlenging van de termijn alleen geldig is wanneer de asielzoeker, zijn rechtshulpverlener of een andere raadsman daarvan in kennis is gesteld. Hiervoor zijn de bewoordingen van het vroegere artikel 24, lid 3, laatste zin, overgenomen en is rekening gehouden met de wijzigingen die in het vroegere artikel 7 zijn aangebracht wat de rol van de rechtshulpverlener bij de kennisgeving aan de asielzoeker betreft. Deze bepaling is bedoeld om de rechtzekerheid te garanderen.

Lid 3 betreft de gevolgen van de niet-naleving van de termijnen. Bovendien is daaraan in overeenstemming met de conclusies van de Raad toegevoegd dat wanneer een asielzoeker zelf de oorzaak is van de niet-naleving van de termijn deze zich niet kan beroepen op de gevolgen van de niet-naleving van die termijn. De toepassing van deze bepaling moet voor gevallen van misbruik worden gereserveerd.

Bij lid 4 wordt een speciaal mechanisme ingevoerd voor een bijzondere groep van gevallen waarvoor in het kader van de versnelde procedure geen beslissing kon, maar niettemin zou moeten worden genomen. Er wordt erkend dat termijnen het risico inhouden dat bepaalde asielzoekers in de verleiding worden gebracht de behandeling van hun asielverzoek te rekken, bijvoorbeeld door met opzet relevante informatie achter te houden teneinde te verkrijgen dat hun verzoek volgens de normale procedure wordt behandeld, terwijl de voor hun verzoek relevante feiten een versnelde procedure rechtvaardigen. De lidstaten zouden in sommige van deze gevallen de gelegenheid moeten hebben een beslissing over het asielverzoek als een volgens de versnelde procedure genomen beslissing te beschouwen, zelfs indien dit niet binnen de termijnen is gebeurd. Daartoe is het nodig zich ervan te vergewissen dat de asielzoeker a) belangrijke informatie heeft achtergehouden en b) dat zonder gegronde reden en te kwader trouw heeft gedaan. Een soortgelijke bepaling was opgenomen in artikel 37 van het oorspronkelijke voorstel, hoewel deze in technisch opzicht verschillend was omdat dit artikel in het hoofdstuk betreffende de beroepsprocedures was opgenomen. Er wordt onderstreept dat dit lid niet van toepassing is wanneer de asielzoeker de relevante informatie niet eerder had kunnen verstrekken, bijvoorbeeld omdat hij de relevante documenten pas na vier maanden heeft ontvangen. In een dergelijk geval zou een verlenging van de termijn meer aangewezen zijn.

In lid 5 wordt verduidelijkt dat elke afwijzing van een asielaanvraag die krachtens het voorstel voor een Verordening Dublin II is ingediend, wordt beschouwd als een beslissing die in het kader van de versnelde procedure is genomen, ongeacht de termijn waarbinnen de beslissing werd genomen.

Artikel 25

In artikel 25 zijn de gevallen vermeld waarin lidstaten een asielverzoek als niet-ontvankelijk kunnen afwijzen. In punt a), waarin wordt verwezen naar het door de Overeenkomst van Dublin ingevoerde mechanisme dat binnenkort zal worden gecommunautariseerd, wordt een verwijzing naar Noorwegen en IJsland toegevoegd met het oog op de goedkeuring van het besluit van de Raad inzake de sluiting van een overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap, de Republiek IJsland en het Koninkrijk Noorwegen betreffende de criteria en mechanismen voor de vaststelling van de staat die verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat in een lidstaat, in IJsland of in Noorwegen wordt ingediend (Besluit van de Raad van 15 maart 2001 (2001/258/EG)). Voorts zijn de bewoordingen gewijzigd („erkent verantwoordelijk te zijn” in plaats van „verantwoordelijk is”) in de zin van amendement 56 van het Europees Parlement.

Na overleg met de lidstaten zijn de in het vroegere artikel 18 vermelde categorieën aangevuld met twee categorieën die zijn voorgesteld in het werkdocument van de Commissie inzake het verband tussen de bescherming van de interne veiligheid en de naleving van internationale verplichtingen en instrumenten op het gebied van bescherming (COM(2001) 743 def.). Het betreft twee gevallen, namelijk a) die waarin een internationaal strafhof de persoon die asiel heeft aangevraagd heeft aangeklaagd en b) die waarin een verzoek om uitlevering van een ander land dan het land van herkomst van de asielzoeker hangende is. Verdere besprekingen over deze twee nieuwe gronden kunnen nodig zijn.

Artikel 26

Het vroegere artikel 20 is licht gewijzigd. Er is bepaald dat het beschermingsniveau in het eerste land van asiel in overeenstemming moet zijn met de normen die in het internationale recht zijn vastgelegd.

Artikel 27

Het vroegere artikel 21 blijft ongewijzigd, met uitzondering van de laatste zin van lid 3. Overeenkomstig amendement 58 van het Europees Parlement is toegevoegd dat de lidstaten redenen aangeven voor elke wijziging in de aanwijzing van een land als een veilig derde land. Een soortgelijke wijziging is aangebracht in het vroegere artikel 30 (thans artikel 30) inzake de aanmerking van landen als veilige landen van herkomst.

Artikel 28

Het vroegere artikel 22 is licht gewijzigd. In de eerste plaats zijn de bewoordingen „tijdens een eerder verblijf” in punt a) als overbodig geschrapt. In de tweede plaats is het woord „toegelaten” toegevoegd om rekening te houden met de situatie waarin een persoon nooit eerder in het derde land is geweest, maar alleen bindingen of nauwe banden met dat land heeft. In de derde plaats wordt het vroegere artikel 23, lid 5, naar dit artikel overgebracht, waarbij „kunnen” ingevolge amendement 63 van het Europees Parlement is gewijzigd in „dienen ... te”. Verwacht wordt dat ondanks deze wijzigingen verdere besprekingen nodig zijn.

Artikel 29

Het vroegere artikel betreffende kennelijk ongegronde asielverzoeken is in twee afzonderlijke artikelen opgesplitst: één betreffende de afwijzing van kennelijk ongegronde asielverzoeken (artikel 29) en een ander over de afwijzing van andere asielverzoeken om inhoudelijke redenen in het kader van de versnelde procedure (artikel 32). Het begrip „kennelijk ongegrond” impliceert dat een asielzoeker niet voldoende elementen voor de vluchtelingenstatus heeft aangevoerd; het hangt samen met het ontbreken van een rechtsgrondslag voor het door de asielzoeker ingediende verzoek. De drie in de punten a) tot c) beschreven situaties zijn voorbeelden van hetgeen met dit begrip wordt bedoeld, de in artikel 32 vermelde gevallen echter niet.

Gezien de nieuwe benadering van de artikelen 29 en 32 is het niet langer nodig de uitzondering van het vroegere artikel 28, lid 2, onder a) (mogelijkheid van een vlucht binnen de staat) te handhaven. De wijziging in de benadering van de uitzondering in het vroegere artikel 28, lid 2, onder b), waarin wordt verwezen naar de uitsluiting van de vluchtelingenstatus, vloeit voort uit het werkdocument van de Commissie inzake het verband tussen de bescherming van de interne veiligheid en de naleving van internationale verplichtingen en instrumenten op het gebied van bescherming (COM(2001) 743 def.).

Artikelen 30 en 31

De artikelen 30 en 31 (vroegere artikelen 30 en 31) betreffen de met betrekking tot de veilige landen van herkomst voorgestelde gemeenschappelijke aanpak. Deze aanpak blijft ongewijzigd, hoewel de formulering van de tekst enigszins is aangepast.

Artikel 32

In artikel 32 wordt verduidelijkt dat een asielverzoek alleen om inhoudelijke redenen kan worden afgewezen in het kader van de versnelde procedure wanneer eerst is vastgesteld dat de asielzoeker geen gegronde reden heeft om te vrezen voor vervolging zoals bedoeld in het Verdrag van Genève. Deze benadering vloeit voort uit de conclusies van de Raad. Bepaalde gedragingen van de asielzoeker kunnen een afwijzing in het kader van de versnelde procedure rechtvaardigen, wanneer het asielverzoek ongegrond is. Dit gedrag op zich kan echter niet leiden tot een afwijzing, omdat de asielzoeker ondanks zijn gedrag toch een vluchteling kan zijn.

Tegelijk zijn de besprekingen in de Raad over de aard van de versnelde procedure van die aard geweest dat alle in hoofdstuk II van het voorstel vastgelegde waarborgen thans ook van toepassing zijn in het kader van de versnelde procedure. Gezien de verschillende benadering van het begrip kennelijk ongegrond asielverzoek en deze belangrijke wijziging in de bepalingen van hoofdstuk II wordt het gerechtvaardigd geacht de lijst met vijf nieuwe gronden uit te breiden.

Artikelen 33 en 34

De conclusies van de Raad voorzien in „de mogelijkheid om asielverzoeken die worden ingediend nadat een eerder verzoek door een lidstaat is afgewezen, in een bijzonder kader te behandelen teneinde een snelle behandeling van zulke verzoeken te garanderen” (II.1.10). De voorgestelde artikelen 33 en 34 laten het aan de lidstaten over om te beslissen of er al dan niet in hun land een speciale procedure moet komen voor gevallen van hernieuwde verzoeken, die bestaat in een voorafgaand onderzoek over de vraag of aan bepaalde voorwaarden is voldaan (een onderzoek vergelijkbaar met ontvankelijkheid). Indien aan de voorwaarden is voldaan, moeten de lidstaten overgaan tot verder onderzoek van het verzoek overeenkomstig de normen van deze richtlijn zoals uiteengezet in Hoofdstuk II (in sommige lidstaten is ook sprake van „opening van een nieuwe procedure”). Wanneer de lidstaten deze procedure invoeren, moeten de in deze artikelen neergelegde normen worden nageleefd. De grondidee is dat de lidstaten kunnen afwijken van de vereisten voor de behandeling van een eerste verzoek (zie Hoofdstuk II) gedurende het voorafgaand onderzoek, waardoor een vlottere besluitvorming mogelijk is, inclusief verwijdering (zie artikel 40, lid 3), mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze procedure is ontleend aan Duitse werkwijzen. Beklemtoond wordt dat de lidstaten niet verplicht zijn deze regels aan te nemen, en hernieuwde verzoeken van vroegere verzoekers mogen blijven behandelen zoals elk ander verzoek. Bepaalde lidstaten kunnen er misschien de voorkeur aan geven aldus te handelen en hernieuwde verzoeken van vroegere verzoekers als ongegrond in het kader van de versnelde procedure af te wijzen wanneer is voldaan aan de noodzakelijke voorwaarden van artikel 30, lid 2, onder d).

Artikel 35

In de conclusies van de Raad wordt erop gewezen dat „de vraag of de richtlijn van toepassing moet zijn op asielverzoeken die aan de grens van een lidstaat worden ingediend, nog hangende is” (II.1.6). Uitgaande van later overleg met de lidstaten, werd een speciale benadering voorgesteld voor aan een grenspost ingediende verzoeken. Het uitgangspunt voor deze benadering is het primaat van het nationaal recht en de mogelijkheid specifieke nationale karakteristieken van dergelijke procedures en bestuursrechtelijke regelingen te handhaven.

Daar deze benadering de lidstaten ertoe in staat stelt „lagere” dan de gemeenschappelijke procedurenormen toe te passen, is het evenwel noodzakelijk een zogeheten „stilstand”-beding in te voeren. Lidstaten die op het moment van de goedkeuring reeds beschikken over wetgeving met betrekking tot grensprocedures, kunnen derhalve van de minimumnormen van Hoofdstuk II afwijken, behalve van de normen waarnaar in dit artikel uitdrukkelijk wordt verwezen, terwijl andere lidstaten dat niet kunnen. Door deze uitzonderlijke regeling wordt een (delicaat) evenwicht tot stand gebracht tussen de behoefte van die lidstaten aan de handhaving van een speciale procedure aan de grensposten en de bescherming van de basisgaranties die aan alle asielzoekers in de hele EU moeten worden geboden, ongeacht de aard van de in de lidstaten toegepaste praktische regelingen.

Artikelen 36 en 37

Het vroegere artikel 26, dat gewijd is aan de kwestie van de intrekking of de nietigverklaring van de vluchtelingenstatus in de zin van punt 1, onder d), van het eerste lid van artikel 63 van het EG-Verdrag, wordt slechts gewijzigd met het oog op de situatie waarbij een rechtbank of een andere instantie en niet de beslissingsautoriteit beslist omtrent intrekking of nietigverklaring.

Met de termen „intrekking of nietigverklaring” wordt ook „beëindiging” van de vluchtelingenstatus beoogd.

*Hoofdstuk IV**Beroepsprocedures**Artikel 38*

De conclusies van de Raad waren de voornaamste richtsnoeren voor een volledige herziening van het beroepshoofdstuk. De lidstaten aanvaardden het uitgangspunt van het oorspronkelijke voorstel niet waarbij het Gemeenschapsrecht inzake asielprocedures diende te voorzien in een drie-traps systeem, bestaande uit een beroep op een toetsingsinstantie waarvan de aard door de lidstaten moest worden gedefinieerd, en, voor alle asielzoekers in de lidstaten, toegang tot beroep bij een rechtbank. Aldus werden de vroegere artikelen 38 tot 40 overbodig. Bovendien is het beroepshoofdstuk gestroomlijnd en bevat het enkel nog wat essentieel is. De bepalingen inzake termijnen voor het nemen van beslissingen door de toetsingsinstanties en de gevolgen van niet-naleving van het vroegere artikel 35, de optionele procedure voor automatische toetsing in het vroegere artikel 36, de referenties naar vlote procedures voor gevallen bij grensposten in de vroegere artikelen 34, lid 5, en 39, lid 4, zijn geschrapt.

Het gewijzigd voorstel beperkt zichzelf tot het ontwikkelen van het beginsel van een recht op een doeltreffend beroep op een rechter in de plaats van de oorspronkelijke „institutionele” benadering. Het definieert het beginsel in artikel 34, lid 1, en werkt het verder uit in de overblijvende leden van artikel 34 en de andere artikelen van dit hoofdstuk. De notie van een doeltreffend beroep op een rechter is geïnspireerd door artikel 47 van het Handvest van grondrechten van de Europese Unie, dat op zijn beurt gebaseerd is op artikel 13 van het EVRM. In artikel 13 wordt verwezen naar „een doeltreffend rechtsmiddel voor een nationale instantie”. Artikel 47 van het Handvest verwijst naar een onafhankelijke en onpartijdige voorziening in rechte. Dit moet worden begrepen als een verwijzing naar een rechter. In het Gemeenschapsrecht is de bescherming uitgebreider dan in het kader van het EVRM, aangezien het het recht op een doeltreffend rechtsmiddel voor een rechterlijke instantie garandeert. Het Hof van Justitie legde dit beginsel vast in zijn jurisprudentie (zaak 222/84-Johnston v Chief Constable van RUC en zaak 222/86 Unectef/v Heylens). Volgens het Hof is het beginsel ook op de lidstaten van toepassing wanneer zij het Gemeenschapsrecht ten uitvoer leggen. De elementen „onafhankelijk en onpartijdig” zijn formele vereisten voor een doeltreffend rechtsmiddel en kunnen worden beschouwd als deel uitmakend van de notie „rechter”. De jurisprudentie van het Hof van Justitie onderscheidt ook andere vereisten voor een doeltreffend rechtsmiddel, zoals de bevoegdheid om een beslissing te bevestigen of nietig te verklaren.

Gezien de keuze die door de Raad werd gemaakt om de lidstaten er niet toe te verplichten over een twee-traps beroepssysteem in asielgevallen te beschikken, en de hierboven bedoelde jurisprudentie, is het duidelijk dat waar slechts één beroep bestaat, bijvoorbeeld in sommige landen bij kennelijk ongegronde of niet-ontvankelijke verzoeken, dit bij een rechter dient te worden ingesteld. In deze zin kunnen de conclusies van de Raad, die de mogelijkheid van een beroep op „een quasi-rechterlijke instantie” insluiten, door de Commissie niet worden gevolgd.

Het beginsel van een doeltreffend rechtsmiddel op een rechter sluit niet uit dat de lidstaten beschikken over een bestuursorgaan dat verantwoordelijk is voor toetsing vóór een beroep bij een rechtbank. Dit betekent dat een doeltreffend rechtsmiddel kan leiden tot ofwel een beroep op een rechter of een toetsing door een bestuursorgaan (bezwaar) gevolgd door een beroep op een rechter. Het is evenwel niet nodig een en ander in de tekst zelf neer te leggen.

Lid 2 bepaalt dat, ongeacht of de beslissing is genomen in het kader van de normale dan wel de versnelde procedure, het doeltreffend rechtsmiddel altijd de mogelijkheid moet inhouden van een onderzoek door de rechtbank van zowel de feitelijke als de rechtsgronden.

Lid 3 waarborgt dat, wanneer de autoriteiten in de lidstaten weigeren het geval na onderbreking opnieuw in behandeling te nemen, beroep mogelijk is. Op dezelfde wijze moet beroep op een rechter mogelijk zijn tegen beslissingen betreffende termijnen en de uitbreiding ervan overeenkomstig artikel 24. Het eerste lid leidt tot een recht op beroep tegen een weigering van verdere behandeling van een hernieuwd verzoek overeenkomstig Hoofdstuk II zoals bedoeld in de artikelen 33 en 34.

Artikelen 39 en 40

Overeenkomstig het verzoek in de conclusies van de Raad om een voldoende onderscheid tussen de normale en de versnelde procedures te ontwikkelen, wordt voorgesteld afzonderlijke artikelen in te voeren betreffende de toetsing van een beroep tegen een beslissing die in het kader van één van deze procedures is genomen.

Het voornaamste onderscheid tussen de versnelde en de normale beroepsprocedure ligt in het recht om te verblijven op het grondgebied, in de transitzones van havens en luchthavens of aan de grens van de betrokken lidstaat, in afwachting van de uitkomst van het bezwaar of het beroep (nadien genoemd: schorsende werking). Indien een beslissing in het kader van de normale procedure wordt genomen, wordt aangenomen dat het bezwaar of beroep gericht tegen de beslissing automatisch schorsende werking zal hebben (artikel 39, lid 1, doch de lidstaten mogen daarvan enkel afwijken op grond van wetgeving of regelgeving die van kracht zijn op de datum van goedkeuring van deze richtlijn). Terwijl dezelfde aanname geldt voor de versnelde procedure, wordt geen stilstand-beding voorgesteld, en vereisen de bepalingen alleen dat de lidstaten in hun nationaal recht opnemen in welke gevallen er geen schorsende werking is (artikel 40, lid 1).

Het andere onderscheid betreft de gevallen waarin een uitzondering kan worden gemaakt op de regel dat, wanneer er geen (automatische) schorsende werking is, op een beslissing van een rechter inzake een verzoek om in een bijzonder individueel geval toch schorsende werking te verlenen, moet worden gewacht alvorens uitzetting kan plaatsvinden. Een en ander volgt uit het feit dat verschillende beslissingen in het kader van de procedure worden genomen. De beslissingen betreffende de in artikel 40, lid 3, bedoelde uitzonderingen worden altijd in het kader van versnelde procedures genomen.

Artikel 41

Dit artikel verenigt en wijzigt het vroegere artikel 34, leden 1 tot 4, waardoor de lidstaten wordt verzocht vooraf, om redenen van rechtszekerheid, regels betreffende termijnen en de bevoegdheden van de nationale rechters of bestuursorganen vast te stellen die verantwoordelijk zijn voor respectievelijk beroep en bezwaar overeenkomstig het nieuwe artikel 38. Een tweede lid werd toegevoegd in aansluiting op discussies over de kwestie van intrekken of afzien van het verzoek tijdens beroepsprocedures.

Hoofdstuk V

Algemene en slotbepalingen

Artikel 42

Het vroegere artikel 41 betreffende de tenuitvoerlegging van de richtlijn zonder discriminatie wordt gewijzigd om rekening te houden met de bewoordingen van artikel 21 van het Handvest van grondrechten van de Europese Unie, dat na de goedkeuring van het oorspronkelijke voorstel plechtig werd uitgevaardigd.

Artikel 43

Het vroegere artikel 42 inzake sancties blijft ongewijzigd.

Artikel 44

Het vroegere artikel 43 inzake het verslag van de Commissie over de toepassing van de richtlijn blijft ongewijzigd, behalve wat betreft enkele kleine redactionele wijzigingen en de tussentijd tussen de verslagen. Ingevolge de amendementen 8 en 101 van het Europees Parlement wordt voorgesteld om de twee jaar over de toepassing van de richtlijn regelmatig verslag uit te brengen. De Commissie steunt dit amendement, op voorwaarde dat het geen precedent vormt voor alle communautair asielrecht. Er wordt van uitgegaan dat deze richtlijn voor het gemeenschappelijk Europees asielstelsel van bijzonder belang is aangezien de procedureregels voorafgaan aan en een voorwaarde vormen voor de uitoefening van de rechten in het kader van ander communautair asielrecht, zoals het voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende minimumnormen voor de erkenning en de status van onderdanen van derde landen en staatzonderen als vluchtelingen of als personen die anderszins internationale bescherming behoeven (COM(2001) 510 def.).

Artikel 45

Een regel is toegevoegd betreffende de mededeling aan de Commissie van de tekst van de bepalingen van de nationale wetgeving die de lidstaten goedkeuren op het door deze richtlijn bestreken gebied, en de termijn voor omzetting wordt gewijzigd.

Artikelen 46 en 47

De vroegere artikelen 45 en 46 blijven ongewijzigd.

Bijlage I

Bijlage I wordt in de eerste plaats gewijzigd als resultaat van de amendementen van het Europees Parlement (nummers 102, 108, 110). In de tweede plaats stelde de Raad een aantal wijzigingen voor. In de oorspronkelijke Bijlage werd geen rekening gehouden met de situatie waarin een land het Verdrag van Genève heeft geratificeerd doch nog geen passende regels heeft ingevoerd. Wanneer een dergelijk land niettemin steeds in de praktijk de normen naleeft die in het Verdrag van Genève zijn neergelegd met betrekking tot de rechten van personen die internationale bescherming behoeven in de zin van dit Verdrag, zoals bevestigd door de UNHCR, moet het land als veilig derde land kunnen worden aangemerkt.

Wat betreft deel II van Bijlage I, werd een tekst toegevoegd om uitdrukkelijk in de richtlijn te vermelden dat, voor die lidstaten welke per geval over de veiligheid van een derde land en niet door aanwijzing op een lijst oordelen, het niet nodig is de individuele beslissing op de algemene en openbare manier te motiveren zoals uiteengezet in dit deel van de Bijlage. Een vergelijkbare bepaling is toegevoegd aan deel II van Bijlage II.

Bijlage II

De wijzigingen (vervanging van „over het algemeen” door „steeds” en „instellingen” door „structuren”) zijn het resultaat van amendement 111 van het Europees Parlement.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met name op artikel 63, punt 1, onder d),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Een gemeenschappelijk asielbeleid, dat een gemeenschappelijk Europees asielstelsel omvat, is een wezenlijk aspect van de doelstelling van de Europese Unie om geleidelijk een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid tot stand te brengen, die openstaat voor diegenen die onder druk van de omstandigheden op wettige wijze in de Europese Gemeenschap bescherming zoeken.
- (2) De Europese Raad is bij zijn bijzondere bijeenkomst van 15 en 16 oktober 1999 in Tampere overeengekomen te werken aan de instelling van een gemeenschappelijk Europees asielstelsel dat stoelt op de volledige en niet-restrictieve toepassing van het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen, als aangevuld bij het Protocol van New York van 31 januari 1967, en zo te garanderen dat niemand wordt teruggestuurd naar het land van vervolging, en dus het verbod op uitzetting of terugleiding te handhaven (non-refoulement).
- (3) Volgens de Conclusies van Tampere moesten in het kader van dit stelsel op korte termijn gemeenschappelijke normen voor een eerlijke en doeltreffende asielprocedure worden opgesteld en op de langere termijn communautaire regels worden geformuleerd die leiden tot een ge-

meenschappelijke asielprocedure in de Europese Gemeenschap.

- (4) Het vaststellen van minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus is derhalve een eerste maatregel op het gebied van asielprocedures, die geen beletsel vormt voor eventuele andere maatregelen die moeten worden genomen uit hoofde van artikel 63, punt 1, onder d), van het Verdrag of uit hoofde van de doelstelling die in de Conclusies van Tampere is geformuleerd.
- (5) Deze richtlijn is in de eerste plaats bedoeld om in de Europese Gemeenschap een minimumkader voor procedures ter bepaling van de status van vluchtelingen in te voeren, dat ervoor zorgt dat geen van de lidstaten asielzoekers op enigerlei wijze uitzet of terugleidt naar de grenzen van het grondgebied waar hun leven of vrijheid wordt bedreigd in verband met hun ras, religie, nationaliteit, lidmaatschap van een bepaalde sociale groep of hun politieke overtuiging.
- (6) Met het oog op deze doelstelling wordt in de conclusies van de Raad betreffende de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus van 7 december 2001 (zoals herzien op 18 december 2001) beklemtoond dat asielzoekers over belangrijke garanties moeten beschikken met betrekking tot de besluitvorming en dat de beslissingen van optimale kwaliteit moeten zijn, zonder dat daarbij het streven naar doeltreffende procedures wordt ondermijnd. Daarnaast moet het toekomstige instrument ook de minimumnormen voor een normale procedure bevatten en de mogelijkheid bieden versnelde procedures in te voeren of te handhaven, waarbij voldoende onderscheid tussen de verschillende procedures moet worden gemaakt.

- (7) Deze richtlijn neemt de grondrechten in acht en gaat met name uit van de beginselen die in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn vastgelegd als algemene beginselen van het gemeenschapsrecht. Deze richtlijn is er in het bijzonder op gericht de menselijke waardigheid, het recht op asiel van asielzoekers en personen te hunnen laste en de bescherming in geval van verwijdering, uitzetting of uitlevering volledig te eerbiedigen, en daarmee de toepassing van de artikelen 1, 18 en 19 van het Handvest te bevorderen.
- (8) Deze richtlijn moet ten uitvoer worden gelegd zonder de bestaande internationale verplichtingen van de lidstaten in het kader van mensenrechteninstrumenten geweld aan te doen.
- (9) Deze richtlijn mag geen afbreuk doen aan het Protocol inzake asiel voor onderdanen van lidstaten van de Europese Unie, dat aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is gehecht.
- (10) Asielprocedures moeten niet zo langdurig zijn dat degenen die internationale bescherming behoeven lange tijd in onzekerheid moeten verkeren voordat er in hun geval een beslissing wordt genomen, terwijl anderzijds personen die geen internationale bescherming nodig hebben maar die op het grondgebied van een lidstaat wensen te verblijven, een asielverzoek zien als een manier om hun verblijf met ettelijke jaren te verlengen. Tegelijkertijd moeten asielprocedures de nodige waarborgen bevatten om ervoor te zorgen dat degenen die internationale bescherming behoeven, als zodanig worden erkend.
- (11) Aan de hand van de minimumnormen die in deze richtlijn zijn vervat, kunnen de lidstaten een snelwerkend en eenvoudig systeem opzetten waarmee asielverzoeken vlug en correct kunnen worden behandeld overeenkomstig de internationale verplichtingen en de grondwetten van de lidstaten.
- (12) Een snelwerkend en eenvoudig systeem voor procedures in de lidstaten zou, vooropgesteld dat de nodige waarborgen zijn ingebouwd, kunnen bestaan uit een enkel beroep op de rechter tegen de beslissing.
- (13) Teneinde ervoor te zorgen dat personen die bescherming behoeven als vluchteling in de zin van artikel 1, onder A, van het Verdrag van Genève correct als zodanig worden erkend, moeten de waarborgen inhouden dat elke asielzoeker daadwerkelijk toegang heeft tot de procedures, in de gelegenheid wordt gesteld met de bevoegde autoriteiten samen te werken en te communiceren om de voor zijn zaak relevante feiten uiteen te zetten, en over voldoende procedurele waarborgen beschikt om zijn rechten in alle fasen van de procedure te doen gelden.
- (14) Teneinde te kunnen beschikken over een systeem voor een vlugge erkenning van asielzoekers die internationale bescherming behoeven als vluchteling in de zin van artikel 1, onder A, van het Verdrag van Genève, moeten de lidstaten anderzijds de mogelijkheid hebben om op basis van duidelijke, vooraf vastgestelde criteria een aantal soorten asielverzoeken te behandelen via versnelde procedures, zoals asielverzoeken die niet inhoudelijk hoeven te worden beoordeeld, verzoeken waarvan wordt vermoed dat ze kennelijk ongegrond zijn, hernieuwde verzoeken waarbij geen nieuw bewijs of nieuwe argumenten worden aangevoerd, en verzoeken van personen van wie wordt onderzocht of zij het recht hebben om het grondgebied van de lidstaten te betreden.
- (15) Het is van essentieel belang dat versnelde procedures de nodige waarborgen bieden die ervoor zorgen dat eerdere twijfels van de statusbepalende autoriteit kunnen worden weggelaten, zodat personen die bescherming behoeven, alsnog als zodanig kunnen worden erkend. Daarom moeten voor deze procedures in beginsel dezelfde minimumwaarborgen en -vereisten gelden ten aanzien van het besluitvormingsproces als voor de normale procedures, vooropgesteld dat dit noodzakelijk is met het oog op het doel van de desbetreffende procedure. De normen betreffende procedures voor hernieuwde verzoeken waarbij geen nieuw bewijs of nieuwe argumenten worden aangevoerd en procedures om te beslissen over het recht op toegang van een asielzoeker, zijn dan evenredig met het specifieke doel van dergelijke procedures.
- (16) Als procedurele minimumnormen voor alle asielzoekers in alle procedures moeten met name worden beschouwd: toegang tot de procedure, het recht om te blijven in afwachting van een beslissing van de beslissingsautoriteit, toegang tot de diensten van een tolk om de eigen zaak uiteen te zetten in geval van een onderhoud met de autoriteiten, de mogelijkheid om contact op te nemen met de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de vluchtelingen (UNHCR) of met andere organisaties die namens de UNHCR optreden, het recht op passende kennisgeving van een beslissing, motivering van die beslissing in feite en in rechte, de mogelijkheid om een rechtshulpverlener of andere raadsman te raadplegen, en het recht om op beslissende momenten in de procedure te worden ingelicht over hun rechtspositie, in een taal die zij redelijkerwijs geacht kunnen worden te begrijpen.
- (17) Voorts moeten voor personen die een bijzondere behandeling behoeven, zoals alleenstaande minderjarigen, specifieke procedurele waarborgen worden vastgelegd.
- (18) Als minimumvereiste voor het besluitvormingsproces in alle procedures kan worden gesteld dat beslissingen op basis van de feiten moeten worden genomen door instanties die bevoegd zijn op het gebied van asiel- en vluchtelingenzaken.
- (19) Tegen een beslissing over een asielverzoek moet beroep kunnen worden ingesteld op de rechter, die de zaak feitelijk en juridisch onderzoekt. De asielzoeker moet beschermd zijn tegen uitzetting tot de rechter zich heeft uitgesproken over zijn of haar recht om te blijven in afwachting van de uitkomst van het beroep, behalve in een beperkt aantal in deze richtlijn beschreven gevallen, waar dit bijvoorbeeld om redenen van nationale veiligheid of openbare orde niet van toepassing is.
- (20) Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens ⁽¹⁾, is van toepassing op de persoonsgegevens die in het kader van de toepassing van deze richtlijn worden verwerkt. Richtlijn 95/46/EG is ook van toepassing op de verstrekking van gegevens door de lidstaten aan de UNHCR in het kader van de uitoefening van zijn mandaat krachtens het Verdrag van Genève. Deze verstrekking hangt af van het beschermingsniveau voor persoonsgegevens dat door de UNHCR passend wordt geacht.

⁽¹⁾ PB L 281 van 23.11.1995, blz. 1.

- (21) Het feit dat het om minimumnormen gaat, houdt vanzelfsprekend in dat het de lidstaten vrij staat gunstiger regelingen in te voeren of te handhaven voor personen die om internationale bescherming verzoeken, indien wordt verondersteld dat de betrokkene het verzoek indient omdat hij vluchteling is in de zin van artikel 1, onder A, van het Verdrag van Genève.
- (22) In deze geest moeten de lidstaten worden aangemoedigd om de bepalingen van deze richtlijn toe te passen op procedures waarin wordt beslist over verzoeken om andere vormen van bescherming dan die op grond van het Verdrag van Genève, voor personen die niet als vluchteling worden erkend, waarbij met name rekening wordt gehouden met Richtlijn ... van de Raad [Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende minimumnormen voor de erkenning en de status van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchtelingen of als personen die anderszins internationale bescherming behoeven].
- (23) De lidstaten dienen sancties vast te stellen voor inbreuken op de nationale bepalingen die ter uitvoering van deze richtlijn zijn vastgesteld.
- (24) De toepassing van deze richtlijn dient regelmatig en ten minste om de twee jaar te worden beoordeeld.
- (25) Overeenkomstig het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel van artikel 5 van het EG-Verdrag, kunnen de doelstellingen van het overwogen optreden, namelijk het vaststellen van minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus, niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt. Zij kunnen derhalve vanwege de omvang en de gevolgen van het optreden beter door de Gemeenschap worden verwezenlijkt. Deze richtlijn blijft beperkt tot het minimum dat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken en reikt niet verder dan hetgeen daartoe nodig is,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Doelstelling

Deze richtlijn is bedoeld om minimumnormen vast te stellen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus.

Artikel 2

Definities

In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder:

- a) „Verdrag van Genève”: het Verdrag van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen, zoals aangevuld bij het Protocol van New York van 31 januari 1967;
- b) „Asielverzoek”: een verzoek dat bij een lidstaat wordt ingediend en dat kan worden beschouwd als een verzoek om

internationale bescherming op grond van het Verdrag van Genève. Elk verzoek om internationale bescherming wordt beschouwd als een asielverzoek, tenzij de betrokkene uitdrukkelijk om een andere vorm van bescherming vraagt die afzonderlijk kan worden aangevraagd;

- c) „asielzoeker”: een persoon die een asielverzoek heeft ingediend waarover nog geen definitieve beslissing is genomen;
- d) „definitieve beslissing”: een beslissing waartegen alle beroepsmogelijkheden op grond van deze richtlijn zijn uitgeput;
- e) „beslissende autoriteit”: elk semi-gerechtelijk of bestuurlijk orgaan in de lidstaten dat belast is met de behandeling van asielverzoeken en bevoegd is in eerste instantie beslissingen daarover te nemen;
- f) „vluchteling”: eenieder die voldoet aan de criteria van artikel 1, onder A, van het Verdrag van Genève, zoals die zijn opgenomen in Richtlijn ... van de Raad [Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende minimumnormen voor de erkenning en de status van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchtelingen of als personen die anderszins internationale bescherming behoeven];
- g) „vluchtelingenstatus”: de status die een lidstaat toekent aan eenieder die als vluchteling tot het grondgebied van die lidstaat wordt toegelaten;
- h) „alleenstaande minderjarigen”: iedere persoon jonger dan achttien jaar die zonder begeleiding van een volwassene die krachtens de wet of het gewoonterecht voor hem verantwoordelijk is, op het grondgebied van een lidstaat aankomt, zolang hij niet daadwerkelijk onder de hoede staat van zo'n volwassene, en iedere minderjarige die na binnenkomst zonder begeleiding op het grondgebied van de lidstaten wordt achtergelaten;
- i) „vertegenwoordiger”: een persoon of organisatie die optreedt als voogd van een alleenstaande minderjarige, een nationale organisatie die belast is met de zorg voor de alleenstaande minderjarige en toeziet op zijn welzijn, of elke andere passende vertegenwoordiging die in het belang van de minderjarige is aangewezen;
- j) „bewaring”: vrijheidsbeperking waarbij de lidstaat de bewegingsvrijheid van een asielzoeker ernstig beperkt tot een begrensd gebied;
- k) „intrekking van de vluchtelingenstatus”: de beslissing van een bevoegd orgaan om iemands vluchtelingenstatus in te trekken op grond van artikel 1, onder C, van het Verdrag van Genève of op grond van artikel 33, lid 2 van dat Verdrag;
- l) „nietigverklaring van de vluchtelingenstatus”: de beslissing van een beslissende autoriteit om iemands vluchtelingenstatus vervallen te verklaren op grond van aanwijzingen dat deze persoon nooit als vluchteling erkend had mogen worden;
- m) „op het grondgebied van de lidstaat blijven”: aan de grens, in transitzones van een haven of een luchthaven of op het grondgebied van de lidstaat waarin het asielverzoek is ingediend of wordt behandeld, verblijven.

Artikel 3

Werkingssfeer

1. Deze richtlijn is van toepassing op alle asielverzoeken die aan de grens, in transitzones van havens en luchthavens of op het grondgebied van de lidstaten worden ingediend.
2. De richtlijn is niet van toepassing op verzoeken om diplomatiek of territoriaal asiel die worden ingediend bij diplomatieke of consulaire vertegenwoordigingen van de lidstaten.
3. De lidstaten kunnen besluiten de bepalingen van deze richtlijn ook toe te passen op procedures waarin wordt beslist over verzoeken om andere vormen van bescherming dan die welke voortvloeit uit het Verdrag van Genève van personen die niet als vluchteling worden beschouwd.

Artikel 4

Gunstiger bepalingen

De lidstaten kunnen gunstiger normen voor de procedures voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus invoeren of handhaven, voor zover deze verenigbaar zijn met deze richtlijn.

HOOFDSTUK II

UITGANGSPUNTEN EN WAARBORGEN

Artikel 5

Toegang tot de procedure

1. De lidstaten zorgen ervoor dat asielverzoeken nooit worden afgewezen of van behandeling worden uitgesloten op grond van het enkele feit dat zij niet zo snel mogelijk zijn ingediend.
2. De lidstaten kunnen voorschrijven dat asielverzoeken in persoon moeten worden ingediend.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat elke meerderjarige het recht heeft een eigen afzonderlijk asielverzoek in te dienen.

De lidstaten kunnen echter wettelijk bepalen:

- a) in welke gevallen een minderjarige niet zelf een asielverzoek kan indienen en het verzoek namens hem door iemand anders moet worden ingediend;
- b) in welke gevallen het asielverzoek van een alleenstaande minderjarige moet worden ingediend door een vertegenwoordiger als bedoeld in artikel 15, lid 1.
4. De lidstaten kunnen wettelijk bepalen dat een asielzoeker een asielverzoek namens personen te zijnen laste, minderjarigen inbegrepen, mag indienen. De lidstaten zorgen ervoor dat in dergelijke gevallen de ten laste van de asielzoeker komende meerderjarigen en minderjarigen die niet onder punt a) van lid 3 vallen, ermee moeten instemmen dat namens hen een asielverzoek wordt ingediend, en dat zij, indien zij daar niet mee instemmen, zelf een asielverzoek kunnen indienen.

Wanneer een persoon die ten laste komt van een asielzoeker een eigen asielverzoek indient nadat hij ermee heeft ingestemd dat namens hem een verzoek wordt ingediend, kan het door hemzelf ingediende verzoek worden afgewezen op basis van het reeds namens hem ingediende verzoek.

5. De lidstaten zorgen ervoor dat de procedures die in deze richtlijn worden beschreven, zo snel mogelijk worden ingevoerd.

6. De lidstaten zorgen ervoor dat:

- a) alle instanties tot welke asielzoekers zich aan de grens of op het grondgebied van de lidstaten kunnen richten, beschikken over instructies betreffende de behandeling van asielverzoeken, inclusief de instructie de asielverzoeken samen met alle relevante informatie ter behandeling aan de bevoegde autoriteit door te geven.
- b) het personeel van deze instanties de nodige opleiding heeft genoten om een asielverzoek als zodanig te herkennen en kan handelen overeenkomstig de instructies.

Artikel 6

Het recht om te blijven gedurende de behandeling van het asielverzoek

1. De lidstaten staan asielzoekers toe op hun grondgebied te blijven totdat de beslissingsautoriteit een beslissing heeft genomen.
2. De lidstaten kunnen alleen een uitzondering maken voor de gevallen waarin een hernieuwd asielverzoek overeenkomstig de artikelen 33 en 34 niet verder zal worden behandeld.

Artikel 7

Vereisten voor de behandeling van asielverzoeken

1. De lidstaten zien erop toe dat de beslissingen van de beslissingsautoriteit zijn gebaseerd op een deugdelijk onderzoek. Met het oog hierop zorgen de lidstaten ervoor dat:
 - a) Het onderzoek naar en de beslissing op asielverzoeken individueel, objectief en onpartijdig wordt verricht danwel genomen;
 - b) nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld uit verschillende bronnen, waaronder de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor Vluchtelingen (UNHCR), over de algemene situatie in de landen van oorsprong van asielzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis, en dat het personeel dat asielverzoeken behandelt en daarover beslist, over deze informatie kan beschikken;
 - c) het personeel dat asielverzoeken behandelt en daarover beslist over voldoende kennis beschikt met betrekking tot de normen die van toepassing zijn op het gebied van het asiel- en vluchtelingenrecht.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat de in hoofdstuk IV bedoelde instanties toegang krijgen tot de in lid 1, onder b) bedoelde algemene informatie die zij nodig hebben om hun taak uit te oefenen.

*Artikel 8***Vereisten voor een beslissing van de beslissingsautoriteit**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat beslissingen over asielverzoeken schriftelijk worden bekendgemaakt.

2. Zij zorgen er tevens voor dat bij afgewezen asielverzoeken de feitelijke en juridische gronden voor de afwijzing in de beslissing worden vermeld en dat schriftelijk informatie wordt verstrekt over de wijze waarop tegen een negatieve beslissing in beroep kan worden gegaan.

*Artikel 9***Waarborgen voor asielzoekers**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat ten aanzien van de in hoofdstuk III van deze richtlijn vervatte procedures voor alle asielzoekers de volgende waarborgen gelden:

- a) zij moeten in een taal die zij redelijkerwijze geacht kunnen worden te begrijpen, worden ingelicht over de te volgen procedure en over hun rechten en verplichtingen tijdens de procedure. Deze informatie moet tijdig genoeg worden verstrekt om asielzoekers in staat te stellen de in deze richtlijn gewaarborgde rechten uit te oefenen en de in de artikel 16 en artikel 20, lid 1, vervatte verplichtingen na te komen;
- b) zij moeten, voor zover dit redelijk is, gebruik kunnen maken van de diensten van een tolk als zij hun zaak voorleggen aan de bevoegde autoriteiten. De lidstaten beschouwen het verlenen van deze diensten als redelijk wanneer de beslissingsautoriteit de asielzoeker oproept voor een gehoor voordat over het verzoek wordt beslist. In dit geval worden, evenals in andere gevallen waarin de bevoegde autoriteiten een beroep doen op een tolk, de diensten van de tolk betaald uit openbare middelen;
- c) het mag asielzoekers niet onmogelijk worden gemaakt contact op te nemen met de UNHCR of met een andere organisatie die krachtens een overeenkomst met de betrokken lidstaat namens de UNHCR optreedt op het grondgebied van die lidstaat;
- d) de beslissing van de beslissingsautoriteit op het asielverzoek moet binnen een redelijke termijn en op gepaste wijze worden bekend gemaakt. Indien een rechtskundig adviseur of een andere raadsman optreedt als vertegenwoordiger van de asielzoeker, kunnen de lidstaten besluiten de kennisgeving van de beslissing tot deze vertegenwoordiger te richten in plaats van tot de asielzoeker zelf.
- e) zij moeten in een taal die zij redelijkerwijze kunnen worden geacht te begrijpen in kennis worden gesteld van de beslissing van de beslissingsautoriteit indien zij niet worden bijgestaan of vertegenwoordigd door een rechtshulpverlener of een andere raadsman. Daarbij wordt ook informatie verstrekt over de manier waarop een negatieve beslissing kan worden aangevochten.

2. Elke meerderjarige onder de in artikel 5, lid 4, bedoelde personen die ten laste van de asielzoeker komen, wordt persoonlijk ingelicht over de mogelijkheid om de bevoegde autoriteiten informatie te verstrekken over het asielverzoek voordat de beslissingsautoriteit een beslissing neemt.

De lidstaten zorgen ervoor dat de in lid 1, onder b), c), en d) beschreven waarborgen voor alle asielzoekers ook gelden voor de in hoofdstuk IV beschreven procedures.

*Artikel 10***Uitnodiging voor een persoonlijk gehoor**

1. Alvorens een beslissing wordt genomen door de beslissende autoriteit, wordt de asielzoeker in de gelegenheid gesteld een persoonlijk onderhoud te hebben over zijn asielverzoek met een daartoe naar nationaal recht bevoegde persoon.

De lidstaten kunnen echter bepalen dat minderjarigen onder een bepaalde leeftijd niet gehoord hoeven te worden.

2. Er kan worden afgezien van een persoonlijk gehoor indien, op basis van een individuele beoordeling:

- a) de beslissingsautoriteit een positieve beslissing kan nemen op basis van het beschikbare bewijs;
- b) de bevoegde autoriteit van oordeel is dat de asielzoeker niet in staat is tot een persoonlijk gehoor als gevolg van blijvende omstandigheden waarop hij geen invloed heeft. Bij twijfel kunnen de lidstaten een medisch of psychologisch attest verlangen;
- c) de bevoegde autoriteit niet binnen een redelijke termijn kan zorgen voor een tolk, zoals bedoeld in artikel 11, lid 2, onder b);
- d) de bevoegde autoriteit het gehoor niet kan voeren omdat de asielzoeker, zonder geldige reden, niet heeft gereageerd op uitnodigingen voor een gehoor.

3. In gevallen zoals bedoeld in de tweede alinea van lid 1 en in lid 2, onder b), c) en d), wordt de asielzoeker, voordat de beslissingsautoriteit een beslissing neemt, in de gelegenheid gesteld om opmerkingen te maken in plaats van voor een persoonlijk gehoor te verschijnen, zo nodig met behulp van een rechtshulpverlener of een andere raadsman en/of, in het geval van minderjarigen, van een vertegenwoordiger.

Indien de asielzoeker geen persoonlijk gehoor kan hebben met de bevoegde autoriteiten omdat deze niet binnen een redelijke termijn kunnen zorgen voor een tolk, zoals bedoeld in artikel 11, lid 2, onder b), verstrekken de lidstaten kosteloos bijstand van een rechtshulpverlener of een andere raadsman en/of indien het een alleenstaande minderjarige betreft, een vertegenwoordiger, voordat de beslissingsautoriteit een beslissing neemt, zodat namens de asielzoeker opmerkingen kunnen worden gemaakt.

4. Het feit dat geen persoonlijk gehoor heeft plaatsgevonden om een van de in lid 2 genoemde redenen en geen opmerkingen werden ontvangen zoals bedoeld in lid 3, belet de beslissingsautoriteit niet om een beslissing te nemen over het asielverzoek.

Het feit dat geen persoonlijk gehoor heeft plaatsgevonden op grond van een van de in lid 2 of lid 3 genoemde redenen, heeft op zichzelf geen negatieve invloed op de beslissing van de beslissingsautoriteit.

Artikel 11

Vereisten voor het persoonlijk gehoor

1. Bij een persoonlijk gehoor zijn doorgaans geen familieleden aanwezig.
2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat een persoonlijk gehoor plaatsvindt in zodanige omstandigheden dat een asielzoeker de gronden voor zijn asielverzoek uitvoerig uiteen kan zetten. Met het oog hierop zorgen de lidstaten ervoor dat zij:
 - a) bij het aanwijzen van de gesprekspartner van de asielzoeker bij het persoonlijk gehoor en de tolk, zich inspannen om zoveel mogelijk rekening te houden met de persoonlijke of algemene omstandigheden die een rol spelen bij het asielverzoek, met inbegrip van de culturele achtergrond of kwetsbaarheid van de asielzoeker, voor zover dat op voorhand mogelijk is en de autoriteiten op de hoogte zijn van dergelijke omstandigheden;
 - b) een tolk kiezen die in staat is de communicatie tussen de asielzoeker en zijn gesprekspartner bij het persoonlijk gehoor goed te doen verlopen. Daarbij hoeft niet noodzakelijkerwijs gebruik te worden gemaakt van de taal waaraan de asielzoeker de voorkeur geeft, indien er een andere taal kan worden gebruikt die hij redelijkerwijs kan worden geacht te begrijpen.

Artikel 12

Status van de schriftelijke weergave van een persoonlijk gehoor in de procedure

1. De lidstaten zorgen ervoor dat van elk persoonlijk gehoor een schriftelijk verslag wordt gemaakt.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat asielzoekers tijdig toegang hebben tot het schriftelijk verslag van het persoonlijk gehoor waarop de beslissing is of wordt gebaseerd.
3. De lidstaten kunnen bepalen dat de asielzoeker de inhoud van de schriftelijk verslag van het persoonlijk gehoor moet goedkeuren.

In dat geval bieden de lidstaten de asielzoeker de mogelijkheid om correcties van verkeerd vertaalde of verkeerd begrepen passages in de schriftelijk verslag voor te stellen.

De weigering van een asielzoeker om de inhoud van het schriftelijk verslag van het persoonlijk onderhoud goed te keuren, belet de beslissingsautoriteit niet om een beslissing over het asielverzoek te nemen.

Artikel 13

Recht op rechtsbijstand en vertegenwoordiging

1. De lidstaten stellen de asielzoekers in alle fasen van de procedure, inclusief na een afwijzende beslissing, in de gelegenheid daadwerkelijk een rechtshulpverlener of ander raadsman te raadplegen over met hun asielverzoek samenhangende aangelegenheden.
2. In geval van een afwijzende beslissing van een beslissingsautoriteit zorgen de lidstaten ervoor dat, onverminderd dit lid, op verzoek kosteloos rechtsbijstand wordt verleend.

De lidstaten kunnen:

- a) beslissen kosteloze rechtsbijstand alleen ter beschikking te stellen van diegenen die niet over voldoende middelen beschikken en voor zover deze bijstand noodzakelijk is om te waarborgen dat zij daadwerkelijk toegang hebben tot de rechter;
- b) de kosteloos verleende rechtsbijstand te beperken tot rechtshulpverleners of andere raadslieden die door het nationale recht uitdrukkelijk zijn aangewezen om de asielzoekers bij te staan en/of te vertegenwoordigen.

Artikel 14

Rechten van de rechtshulpverlener of raadsman

1. De lidstaten zorgen ervoor dat een rechtshulpverlener of ander raadsman die de asielzoeker overeenkomstig de bepalingen van het nationale recht bijstaat of vertegenwoordigt toegang heeft tot die informatie in het dossier van de asielzoeker die door de in hoofdstuk IV bedoelde autoriteiten moet worden onderzocht.

De lidstaten zorgen ervoor dat de rechtshulpverlener of ander raadsman die de asielzoeker bijstaat of vertegenwoordigt toegang heeft tot gesloten ruimten om de asielbezoeker te bezoeken. De lidstaten kunnen de mogelijkheid om asielzoekers in gesloten ruimten te bezoeken alleen beperken wanneer deze beperking krachtens de nationale wet- of regelgeving objectief nodig is met het oog op de veiligheid van de ruimte of om een doeltreffende behandeling van het asielverzoek te garanderen, mits de toegang van de rechtshulpverlener of andere raadsman daardoor niet ernstig wordt belemmerd of onmogelijk gemaakt.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de rechtshulpverlener of ander raadsman die een asielzoeker bijstaat of vertegenwoordigt tijdig in kennis wordt gesteld van het tijdstip en de plaats van het persoonlijk gehoor van de asielzoeker zoals bedoeld in de artikelen 10, 11 en 12, en dat hij dit mag bijwonen.

Onverminderd dit artikel of artikel 15, lid 1, onder b), stellen de lidstaten regels vast betreffende de aanwezigheid van een rechtshulpverlener of ander raadsman bij elk ander gehoor in de procedure.

Artikel 15

Waarborgen voor alleenstaande minderjarigen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat ten aanzien van alle in deze richtlijn vervatte procedures en onverminderd de artikelen 10 en 12, de volgende waarborgen voor alleenstaande minderjarigen gelden:
 - a) er dient zo snel mogelijk een vertegenwoordiger te worden aangewezen om hen bij de behandeling van het asielverzoek te vertegenwoordigen en/of bij te staan;
 - b) de vertegenwoordiger moet in de gelegenheid worden gesteld de alleenstaande minderjarige te helpen zich op het persoonlijke gehoor voor te bereiden. De lidstaten staan de vertegenwoordiger toe bij dit gehoor aanwezig te zijn, vragen te stellen of opmerkingen te maken.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat:

- a) indien een alleenstaande minderjarige een persoonlijk gehoor zoals bedoeld in de artikelen 10, 11 en 12 heeft over zijn asielverzoek, dit gehoor wordt gevoerd door een persoon die de nodige kennis heeft van de bijzondere behoeften van minderjarigen;
- b) een ambtenaar die is opgeleid om in te spelen op de bijzondere behoeften van minderjarigen de beslissing met betrekking tot het asielverzoek van een alleenstaande minderjarige neemt.

3. De lidstaten die gebruik maken van medische onderzoeken om de leeftijd van een alleenstaande minderjarige vast te stellen, zorgen ervoor dat:

- a) de alleenstaande minderjarige voordat het asielverzoek wordt behandeld, in een taal waarvan redelijkerwijze mag worden aangenomen dat hij deze begrijpt, in kennis wordt gesteld van het feit dat mogelijk een medisch onderzoek zal worden verricht om zijn leeftijd vast te stellen;
- b) de beslissing om een asielverzoek van een alleenstaande minderjarige die heeft geweigerd het medisch onderzoek te ondergaan, af te wijzen, niet enkel op deze weigering wordt gebaseerd.

Artikel 16

Vaststelling van de feiten tijdens de procedure

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om de asielzoeker in de gelegenheid te stellen om te voldoen aan zijn verplichting om met de bevoegde autoriteiten samen te werken teneinde de feiten met betrekking tot zijn verzoek vast te stellen.

Een asielzoeker wordt geacht aan zijn verplichting te hebben voldaan wanneer hij zo volledig mogelijk kennis heeft gegeven van alle feiten met betrekking tot zijn verzoek die relevant zijn voor de behandeling ervan en deze voldoende tijdig met alle beschikbare bewijsmiddelen heeft gestaafd om het de beslissingsautoriteit mogelijk te maken een beslissing te nemen.

2. Een asielzoeker wordt geacht van alle voor zijn verzoek relevante feiten kennis te hebben gegeven wanneer hij verklaringen heeft overgelegd betreffende zijn leeftijd, achtergrond, identiteit, nationaliteit, reisroutes, identiteits- en reisdocumenten en de redenen waarom hij vreest te worden vervolgd.

Nadat de asielzoeker zich heeft ingespannen om zijn verklaringen betreffende de relevante feiten met alle beschikbare bewijzen te staven en een bevredigende verklaring voor het eventuele ontbreken van bewijsmateriaal heeft gegeven, stelt de beslissingsautoriteit bij de beoordeling van het bewijsmateriaal vast of zijn vrees voor vervolging gegrond is.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat de beslissingsautoriteit de asielzoeker, ondanks het eventuele ontbreken van bewijsmateriaal voor een aantal van zijn verklaringen, het voordeel van de twijfel geeft wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de asielzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;
- b) alle beschikbare bewijzen zijn verkregen en, waar mogelijk, gecontroleerd;
- c) de met het onderzoek belaste instantie is ervan overtuigd dat de verklaringen van de asielzoeker samenhangend en

aannemelijk zijn en niet in strijd met algemeen bekende feiten die relevant zijn voor zijn asielverzoek.

Artikel 17

Bewaring in afwachting van een beslissing van de beslissingsautoriteit

1. Onverminderd artikel 18, mogen de lidstaten een asielzoeker niet in bewaring houden om de enkele reden dat zijn asielverzoek moet worden onderzocht voordat door de beslissingsautoriteit een beslissing wordt genomen.

De lidstaten kunnen een asielzoeker slechts tijdens de behandeling van het asielverzoek in bewaring nemen wanneer deze bewaring overeenkomstig een in de nationale wet- of regelgeving voorgeschreven procedure objectief nodig is voor een doeltreffende behandeling van het verzoek of wanneer het, gezien het persoonlijke gedrag van de asielzoeker, zeer waarschijnlijk is dat deze anders zal verdwijnen.

2. De lidstaten kunnen een asielzoeker ook in bewaring nemen tijdens de behandeling van zijn asielverzoek, wanneer er redenen zijn om aan te nemen dat de beperking van zijn bewegingsvrijheid nodig is om snel een beslissing te kunnen nemen. Bewaring om die reden mag niet langer duren dan twee weken.

3. De lidstaten voorzien in de mogelijkheid van een eerste rechterlijke toetsing en in vervolg toetsen door een rechter van het bevel tot bewaring van ingevolge lid 1 in bewaring genomen asielzoekers.

De lidstaten zorgen ervoor dat de rechterlijke instantie die wordt aangezocht om het bevel tot bewaring te toetsen bevoegd is te toetsen of de bewaring in overeenstemming is met de bepalingen van dit artikel.

Artikel 18

Bewaring na instemming met de overname overeenkomstig Verordening ... van de Raad

1. De lidstaten mogen de asielzoeker vanaf het ogenblik waarop een andere lidstaat ermee heeft ingestemd hem over te nemen of terug te nemen overeenkomstig Verordening ... van de Raad [tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij één van de lidstaten wordt ingediend] tot op het ogenblik waarop de asielzoeker aan de andere lidstaat wordt overgedragen in bewaring houden teneinde te voorkomen dat hij verdwijnt of illegaal op hun grondgebied verblijft. Bewaring om deze reden mag niet langer duren dan van één maand.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de autoriteit die wordt aangezocht om het bevel te toetsen, bevoegd is om de rechtmatigheid van de bewaring te onderzoeken overeenkomstig de bepalingen van dit artikel.

Artikel 19

Procedure in geval van intrekking van het asielverzoek

1. Wanneer een asielzoeker zijn asielverzoek uitdrukkelijk intrekt, zorgen de lidstaten ervoor dat de beslissingsautoriteit een beslissing neemt overeenkomstig deze richtlijn om de behandeling van het verzoek te beëindigen of, mits de informatie om dat te doen beschikbaar is, het verzoek op een andere grond af te wijzen.

2. De lidstaten kunnen ook bepalen dat de beslissingsautoriteit kan beslissen de behandeling te beëindigen zonder een beslissing te nemen. In dat geval zorgen de lidstaten ervoor dat de beslissingsautoriteit een aantekening maakt in het dossier.

Artikel 20

Procedure ingeval het asielverzoek impliciet wordt ingetrokken of ingeval impliciet van het asielverzoek wordt afgezien

1. Wanneer er een gegronde reden is om aan te nemen dat een asielzoeker zijn asielverzoek impliciet heeft ingetrokken of dat hij impliciet van dit verzoek heeft afgezien, zorgen de lidstaten ervoor dat de beslissingsautoriteit een beslissing neemt overeenkomstig deze richtlijn om de behandeling van het verzoek te beëindigen of, mits de informatie om dat te doen beschikbaar is, het verzoek op een andere grond af te wijzen.

De lidstaten kunnen aannemen dat de asielzoeker zijn asielverzoek impliciet heeft ingetrokken of dat hij er impliciet van heeft afgezien wanneer is vastgesteld dat:

- a) hij niet binnen een redelijke termijn heeft voldaan aan zijn meldingsplicht of andere verplichtingen tot kennisgeving, heeft nagelaten te antwoorden op verzoeken om informatie die overeenkomstig artikel 16 van wezenlijk belang zijn voor zijn asielverzoek of niet is verschenen voor een persoonlijk gehoor zoals bedoeld in de artikelen 10, 11 en 12;
- b) hij is verdwenen of de plaats waar hij verbleef of werd vastgehouden zonder toestemming heeft verlaten, zonder binnen een redelijke termijn contact met de bevoegde autoriteit op te nemen.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de asielzoeker die zich opnieuw bij de bevoegde autoriteit meldt nadat een beslissing om de behandeling van zijn asielverzoek te beëindigen is genomen zoals bedoeld in lid 1, het recht heeft te verzoeken dat zijn asielverzoek opnieuw in behandeling wordt genomen.

De lidstaten zorgen ervoor dat deze persoon niet in strijd met het beginsel van non-refoulement wordt uitgezet.

De lidstaten kunnen de beslissingsautoriteit toestaan de behandeling van het asielverzoek weer op te nemen in de fase waarin deze werd beëindigd.

Artikel 21

De rol van de UNHCR

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de UNHCR:
 - a) toegang heeft tot de asielzoekers, met inbegrip van asielzoekers in bewaring en in transitzones van luchthavens of havens;
 - b) toegang heeft tot gegevens over individuele asielverzoeken, over het verloop van de procedure en over de genomen beslissingen, mits de asielzoeker daarmee instemt;
 - c) bij de uitoefening van zijn toezichthoudende taak in het kader van artikel 35 van het Verdrag van Genève in elke fase van de procedure in verband met individuele asielverzoeken zijn zienswijze kan geven.

2. Lid 1 geldt ook voor organisaties die ingevolge een overeenkomst met een lidstaat namens de UNHCR op het grondgebied van die lidstaat optreden.

Artikel 22

Gegevensbescherming

1. De lidstaten delen de informatie betreffende individuele asielverzoeken niet mede aan de autoriteiten van het land van herkomst van de asielzoeker.

2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat het opvragen van gegevens bij de autoriteiten van het land van herkomst ten behoeve van de behandeling van een individueel asielverzoek, niet tot gevolg heeft dat deze autoriteiten te weten komen dat de betrokkene om asiel heeft verzocht.

HOOFDSTUK III

PROCEDURES IN EERSTE INSTANTIE

Afdeling I

Artikel 23

Doel van de versnelde procedures

1. De lidstaten kunnen een versnelde procedure vaststellen of handhaven voor:

- a) de behandeling van asielverzoeken die op grond van afdeling II niet ontvankelijk worden geacht;
- b) de behandeling van asielverzoeken die op grond van afdeling III kennelijk ongegrond worden geacht;
- c) de behandeling van op grond van afdeling IV ongegrond geachte asielverzoeken;
- d) de behandeling van hernieuwde asielverzoeken in het kader van de bepalingen van afdeling V;
- e) het nemen van een beslissing inzake de binnenkomst van asielzoekers op het grondgebied van een lidstaat overeenkomstig afdeling VI.

2. De lidstaten beschouwen alle andere procedures volgens welke asielverzoeken worden behandeld, als normale procedures.

Artikel 24

Termijnen voor een versnelde procedure

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de beslissingsautoriteit een beslissing in het kader van de versnelde procedure neemt binnen drie maanden nadat het verzoek van de betrokken persoon is ingediend.

2. De in lid 1 vastgestelde termijn kan met drie maanden worden verlengd wanneer daarvoor gegronde redenen bestaan.

Een verlenging van de termijn in een specifiek geval is niet geldig, tenzij de asielzoeker, de rechtskundig adviseur of andere raadsman die hem bijstaat of vertegenwoordigt daarvan in kennis is gesteld.

3. De niet-naleving van de in de leden 1 en 2 vastgestelde termijnen heeft tot gevolg dat het asielverzoek volgens de normale procedure wordt behandeld, tenzij de lidstaten besluiten dat een asielzoeker die zelf de in de leden 1 en 2 bedoelde niet-naleving heeft veroorzaakt, zich niet kan beroepen op dit gevolg van de niet-naleving van de termijnen, in het bijzonder ingeval hij heeft nagelaten de informatie te verstrekken welke hij redelijkerwijs wordt geacht te verstrekken overeenkomstig artikel 16 of ingeval hij heeft nagelaten te verschijnen voor een persoonlijk gehoor als bedoeld in de artikelen 10, 11 en 12.

4. De lidstaten kunnen besluiten dat een beslissing geacht wordt in het kader van de versnelde procedure te zijn genomen in gevallen waarin na afloop van de in de leden 1 en 2 bedoelde termijnen kan worden vastgesteld dat de asielzoeker zonder redelijke grond en te kwader trouw informatie heeft achtergehouden die, indien deze in die fase van de procedure bekend was geweest, zou hebben geleid tot een beslissing in het kader van de versnelde procedure.

5. Dit artikel is niet van toepassing wanneer een lidstaat een andere lidstaat verzoekt een asielzoeker over te nemen overeenkomstig Verordening ... van de Raad [tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij één van de lidstaten wordt ingediend].

Afdeling II

Artikel 25

Niet-ontvankelijke asielverzoeken

De lidstaten kunnen een asielverzoek als niet-ontvankelijk afwijzen:

- a) wanneer een andere lidstaat, of Noorwegen of IJsland, overeenkomstig de criteria en instrumenten ter vaststelling van de lidstaat die voor de behandeling van een door een onderdaan van een derde land of een staatloze in één van de lidstaten ingediend asielverzoek verantwoordelijk is, heeft erkend voor de behandeling van het verzoek verantwoordelijk te zijn;
- b) wanneer een land dat geen lidstaat is ingevolge artikel 26 voor de asielzoeker als eerste land van asiel wordt beschouwd;
- c) wanneer een land dat geen lidstaat is ingevolge de artikelen 27 en 28 voor de asielzoeker als een veilig derde land wordt beschouwd;
- d) wanneer een ander land dan het land van herkomst van de asielzoeker om uitlevering heeft verzocht en dat land een andere lidstaat is of een derde land dat overeenkomstig de in bijlage I uiteengezette beginselen als een veilig derde land kan worden beschouwd, mits de uitlevering aan dit land rechtmatig is;
- e) in geval van een aanklacht door een internationaal strafhof.

Artikel 26

Toepassing van het begrip eerste land van asiel

Een land kan als eerste land van asiel voor een asielzoeker worden beschouwd, wanneer de asielzoeker als vluchteling of om andere redenen die rechtvaardigen dat hem bescherming wordt verleend tot dat land is toegelaten en wanneer hij zelf de bescherming van dat land die in overeenstemming is met de desbetreffende in het internationale recht vastgelegde normen, nog kan inroepen.

Artikel 27

Aanmerking van landen als veilige derde landen

1. De lidstaten kunnen een derde land voor het behandelen van asielverzoeken uitsluitend op grond van de in bijlage I uiteengezette beginselen als een veilig derde land beschouwen.

2. De lidstaten kunnen wetgeving handhaven of invoeren die het mogelijk maakt landen bij wet of voorschrift als veilige derde landen aan te merken. Deze wetten of voorschriften moeten verenigbaar zijn met artikel 28.

3. De lidstaten waar op de datum van de inwerkingtreding van deze richtlijn wetten of voorschriften van kracht zijn waarbij landen als veilige derde landen worden aangemerkt en die deze wetten of voorschriften wensen te handhaven, stellen de Commissie daarvan binnen zes maanden na de vaststelling van deze richtlijn in kennis en delen haar zo spoedig mogelijk alle latere wijzigingen hiervan mede.

De lidstaten stellen de Commissie zo spoedig mogelijk in kennis van de invoering van wetten of voorschriften waarbij landen na de vaststelling van deze richtlijn als veilige derde landen worden aangemerkt alsmede van alle latere wijzigingen hiervan.

De lidstaten geven specifieke redenen aan voor de aanmerking van landen als veilige derde landen en voor elke uitsluiting of toevoeging van een veilig derde land.

Artikel 28

Toepassing van het begrip veilig derde land

1. Een land dat op grond van de in bijlage I uiteengezette beginselen een veilig derde land is, kan voor een bepaalde asielzoeker, niettegenstaande welke lijst ook, alleen als een veilig derde land worden beschouwd wanneer:

- a) de asielzoeker bindingen of nauwe banden heeft met het land of de gelegenheid heeft gehad de bescherming van de autoriteiten van dit land in te roepen;
- b) er redenen zijn om aan te nemen dat die bepaalde asielzoeker tot het grondgebied van dat land zal worden toegelaten of opnieuw zal worden toegelaten en
- c) er geen redenen zijn om aan te nemen dat het land in zijn specifieke omstandigheden geen veilig derde land is.

2. Bij de tenuitvoerlegging van een op dit artikel gebaseerde beslissing dienen de lidstaten de asielzoeker een document in de taal van het derde land te verschaffen waarin de autoriteiten van dat land ervan in kennis worden gesteld dat het verzoek niet inhoudelijk is onderzocht.

Afdeling III

Artikel 29

Kennelijk ongegronde asiolverzoeken

De lidstaten kunnen een asiolverzoek als kennelijk ongegrond afwijzen wanneer de beslissingsautoriteit heeft vastgesteld dat:

- a) de asielzoeker bij de indiening van zijn asiolverzoek en de toelichting van de feiten alleen aangelegenheden aan de orde heeft gesteld die duidelijk niet relevant zijn voor het Verdrag van Genève;
- b) de asielzoeker afkomstig is uit een veilig land van herkomst in de zin van de artikelen 30 en 31 van deze richtlijn;
- c) de asielzoeker *prima facie* krachtens Richtlijn ... van de Raad [voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende minimumnormen voor de erkenning en de status van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchtelingen of als personen die anderszins internationale bescherming behoeven] is uitgesloten van de vluchtelingenstatus.

Artikel 30

Aanmerking van landen als veilige landen van herkomst

1. De lidstaten kunnen een land voor de behandeling van asiolverzoeken uitsluitend op grond van de in bijlage II uiteengezette beginselen als een veilig land van herkomst beschouwen.
2. De lidstaten kunnen wetgeving handhaven of invoeren die het mogelijk maakt landen bij wet of voorschrift als veilige landen van herkomst aan te merken. Deze wetten of voorschriften moeten verenigbaar zijn met artikel 31.
3. De lidstaten waar op de datum van de inwerkingtreding van deze richtlijn wetten of voorschriften van kracht zijn overeenkomstig welke landen als veilige landen van herkomst worden aangemerkt en die deze wetten of voorschriften wensen te handhaven, stellen de Commissie daarvan binnen zes maanden na de vaststelling van deze richtlijn in kennis en delen haar zo spoedig mogelijk alle latere wijzigingen hiervan mede.

De lidstaten stellen de Commissie zo spoedig mogelijk in kennis van de invoering van wetten of voorschriften waarbij landen van de vaststelling van deze richtlijn als veilige landen van herkomst worden aangemerkt alsmede van alle latere wijzigingen hiervan.

De lidstaten geven specifieke redenen aan voor de aanmerking van landen als veilige landen van herkomst en voor elke uitsluiting of toevoeging van een land als een veilig land van herkomst.

Artikel 31

Toepassing van het begrip veilig land van herkomst

Een land dat op grond van de in bijlage II uiteengezette beginselen een veilig land van herkomst is, kan voor een bepaalde asielzoeker alleen als een veilig land van herkomst worden beschouwd wanneer deze de nationaliteit van dat land heeft of, wanneer hij staatloos is, hij voorheen in dit land zijn ge-

wone verblijfplaats had, en wanneer er geen redenen zijn om het land in zijn specifieke omstandigheden niet als een veilig land van herkomst te beschouwen.

Afdeling IV

Artikel 32

Ongegronde asiolverzoeken

De lidstaten kunnen een asiolverzoek in het kader van de versnelde procedure afwijzen wanneer:

- a) de asielzoeker de autoriteiten zonder gegronde reden heeft misleid wat zijn identiteit en/of nationaliteit betreft door valse informatie te verstrekken of door relevante informatie die een negatieve invloed op de beslissing had kunnen hebben, achter te houden;
- b) de asielzoeker geen informatie heeft verstrekt om met een redelijke mate van zekerheid zijn identiteit of nationaliteit vast te stellen en er ernstige redenen bestaan om aan te nemen dat hij een identiteits- of reisdocument dat ertoe kon bijdragen zijn identiteit of nationaliteit vast te stellen, te kwader trouw heeft vernietigd of zich daarvan heeft ontdaan;
- c) de asielzoeker opzettelijk valse of misleidende verklaringen heeft afgelegd die van wezenlijk belang zijn voor de ondersteuning van de bij zijn asiolverzoek overgelegde bewijzen;
- d) de asielzoeker een hernieuwd asiolverzoek heeft ingediend waarin geen nieuwe feiten aan de orde worden gesteld die betrekking hebben op zijn bijzondere omstandigheden of de situatie in zijn land van herkomst;
- e) de asielzoeker zonder redelijke grond heeft nagelaten zijn asiolverzoek eerder in te dienen hoewel hij ruimschoots de gelegenheid had dat te doen, en enkel een verzoek indient teneinde de uitvoering van een eerdere of van een op handen zijnde beslissing die tot zijn verwijdering zou leiden, uit te stellen of te verijdelen;
- f) de asielzoeker de verplichtingen van artikel 16 en artikel 20, lid 1, van deze richtlijn niet is nagekomen;
- g) de asielzoeker het grondgebied van de lidstaat onrechtmatig is binnengekomen of zijn verblijf op onrechtmatige wijze heeft verlengd en zich, gezien de omstandigheden van zijn binnenkomst, niet zo snel mogelijk bij de autoriteiten heeft aangemeld;
- h) de asielzoeker een gevaar oplevert voor de veiligheid van de lidstaat of voor de gemeenschap van die lidstaat wegens een bijzonder ernstig misdrijf waarvoor hij, bij gewijsde is veroordeeld.

Het asiolverzoek kan alleen worden afgewezen wanneer de beslissingsautoriteit heeft vastgesteld dat de asielzoeker krachtens Richtlijn ... van de Raad [voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende minimumnormen voor de erkenning en de status van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchtelingen of als personen die anderszins internationale bescherming behoeven] geen gegronde vrees heeft voor vervolging.

Afdeling V

Artikel 33

Hernieuwde verzoeken

1. De lidstaten kunnen een specifieke procedure goedkeuren of handhaven die tot een voorafgaand onderzoek zoals bedoeld in lid 2 leidt wanneer een persoon een hernieuwd asielverzoek indient:

- a) nadat het vorig verzoek werd ingetrokken op grond van artikel 19 of 20,
- b) nadat een definitieve beslissing werd bereikt inzake het vorig verzoek.

2. Een hernieuwd asielverzoek moet eerst aan een voorafgaand onderzoek worden onderworpen om uit te maken of, na de intrekking van het vorig verzoek of na de definitieve beslissing inzake dit verzoek:

- a) de persoonlijke omstandigheden van de asielzoeker of zijn juridische situatie veranderd zijn; of
- b) er nieuwe gegevens voorhanden zijn die erop wijzen dat een voor de asielzoeker gunstigere beslissing zou kunnen of had kunnen worden genomen; of
- c) de beslissing inzake een vorig asielverzoek op een onjuiste of bedrieglijke grond werd genomen; of
- d) er andere gronden in het kader van het intern recht zijn om dat hernieuwd verzoek nader te onderzoeken.

Indien een van de in de punten a), b), c) en d) uiteengezette redenen van toepassing is, en de betrokken asielzoeker buiten eigen schuld er niet toe in staat was die in dit lid uiteengezette redenen in het kader van de vorige procedure te bevestigen, in het bijzonder door bij een rechtbank een beroep in te stellen, zal het verzoek verder worden behandeld overeenkomstig Hoofdstuk II.

Artikel 34

Procedureregels

1. De lidstaten zorgen ervoor dat asielzoekers wier verzoek aan een voorafgaand onderzoek ingevolge artikel 33 wordt onderworpen, de in artikel 9 opgesomde waarborgen genieten.

2. De lidstaten kunnen in hun intern recht regels inzake het voorafgaand onderzoek ingevolge artikel 33 neerleggen. Die regels kunnen onder meer:

- a) de betrokken asielzoeker ertoe verplichten feiten te vermelden en bewijzen te leveren die een nieuwe procedure rechtvaardigen;
- b) het overleggen van de nieuwe gegevens door de betrokken asielzoeker vereisen binnen een termijn na de verkrijging ervan;
- c) het te verrichten voorafgaand onderzoek toestaan op grond van uitsluitend schriftelijke toelichtingen zonder persoonlijk onderhoud.

De regels mogen de toegang voor asielzoekers tot een nieuwe procedure niet onmogelijk maken en evenmin leiden tot daadwerkelijke ontzegging of vergaande inperking van een dergelijke toegang.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat:

- a) de beslissingsautoriteit die inzake het vorig verzoek de beslissing heeft genomen, verantwoordelijk is voor het voorafgaand onderzoek;
- b) de asielzoeker op passende wijze op de hoogte wordt gesteld omtrent de uitkomst van het voorafgaand onderzoek, en, ingeval het verzoek niet verder zal worden behandeld, van de desbetreffende redenen en de mogelijkheden om een en ander in rechte te betwisten;
- c) indien een van de in artikel 33, lid 2, bedoelde situaties zich voordoet, de beslissingsautoriteit het hernieuwd verzoek zo spoedig mogelijk overeenkomstig hoofdstuk II verder behandelt.

Afdeling VI

Artikel 35

Grensprocedures

1. Overeenkomstig het bepaalde in dit artikel kunnen de lidstaten, in overeenstemming met de wetgeving of regelgeving die op het tijdstip van de goedkeuring van deze richtlijn van kracht is, specifieke procedures handhaven om aan de grens een beslissing te nemen omtrent de toegang tot hun grondgebied van asielzoekers die zijn aangekomen en een asielverzoek hebben ingediend, zulks voor zover die wetgeving of regelgeving verenigbaar is met de artikelen 5, 6, 8, lid 2, 13, lid 1, 14, lid 1 en lid 2, 15, 17, 21 en 22.

2. Deze procedure mag ook worden toegepast op asielzoekers die aankomen in transitzones van luchthavens en havens.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat de wetgeving of de regelgeving voorschriften voor die specifieke procedures bevat met betrekking tot de behandeling van verzoeken en de beslissing omtrent het verzoek, de toegang tot rechtsbijstand en vertegenwoordiging, de procedure, duur en voorwaarden van de bewaring alsook eventuele geldende termijnen.

4. De lidstaten zorgen ervoor dat een beslissing tot afwijzing van toegang tot het grondgebied van een lidstaat op grond van een reden die met het asielverzoek samenhangt, binnen twee weken wordt genomen, waarbij deze termijn met niet meer dan twee weken kan worden verlengd na toestemming van een bevoegde rechterlijke instantie in het kader van een bij wet voorgeschreven procedure.

5. Niet-naleving van de in dit artikel bedoelde termijnen leidt ertoe dat de asielzoeker toegang tot het grondgebied van de lidstaat wordt verleend met het oog op de behandeling van zijn verzoek overeenkomstig de andere bepalingen van deze richtlijn. De lidstaten zorgen ervoor dat asielzoekers aan wie toegang overeenkomstig deze procedure wordt geweigerd, in aanmerking komen voor de waarborgen van Hoofdstuk IV.

6. De weigering van toegang tot het grondgebied kan de beslissing inzake het asielverzoek niet vervangen, tenzij zij gebaseerd is op een verwerping van het asielverzoek na een onderzoek op grond van de feiten van de zaak door de autoriteiten die bevoegd zijn op het gebied van asiel- en vluchtelingenwetgeving.

Afdeling VII

Artikel 36

Intrekking of nietigverklaring van de vluchtelingenstatus

De lidstaten zorgen ervoor dat een onderzoek mag beginnen om de vluchtelingenstatus van een bepaald persoon in te trekken of nietig te verklaren, wanneer gegevens aan het licht komen waaruit blijkt dat er redenen zijn om de geldigheid van de vluchtelingenstatus opnieuw te onderzoeken.

Artikel 37

Procedureregels

1. Wanneer in een lidstaat een beslissingsautoriteit de kwalificatie van een vluchteling opnieuw onderzoekt, wordt de nietigverklaring of de intrekking van een vluchtelingenstatus in het kader van de normale procedure overeenkomstig deze richtlijn onderzocht.

Wanneer in een lidstaat een rechtbank of een andere instantie de kwalificatie van een vluchteling opnieuw onderzoekt, wordt de nietigverklaring of de intrekking van een vluchtelingenstatus onderzocht onder dezelfde voorwaarden als die welke gelden voor de toetsing van in het kader van de normale procedure genomen beslissingen.

2. De lidstaten mogen van de artikelen 9 tot 12 afwijken wanneer het voor de bevoegde instantie feitelijk onmogelijk is om aan die artikelen te voldoen.

HOOFDSTUK IV

BEROEPSPROCEDURES

Artikel 38

Het recht op een doeltreffend beroep op een rechter

1. De lidstaten zorgen ervoor dat asielzoekers gerechtigd zijn tot het instellen van een doeltreffend beroep op een rechter met betrekking tot een beslissing die inzake hun asielverzoek is genomen.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de in lid 1 bedoelde beroepsmogelijkheid de mogelijkheid omvat van een onderzoek van zowel feitelijke als juridische gronden.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat:

a) een weigering om de behandeling van een verzoek na de onderbreking ervan overeenkomstig de artikelen 19 en 20 te hervatten, en

b) een verlenging van de termijn overeenkomstig artikel 24

ook kunnen worden onderworpen aan een onderzoek door middel van beroepsprocedures voor een rechter.

Artikel 39

Bezwaar- en beroepsprocedures tegen beslissingen die in het kader van de normale procedure werden genomen

1. De lidstaten staan asielzoekers die beroep instellen op de rechter tegen een beslissing die in het kader van de normale

procedure werd genomen, toe om op het grondgebied van de betrokken lidstaat te blijven in afwachting van de uitkomst ervan. De lidstaten staan asielzoekers die een in het kader van de normale procedure genomen beslissing ter toetsing willen voorleggen aan een bestuursorgaan voorafgaand aan het beroep op een rechter, eveneens toe om op het grondgebied van de betrokken lidstaat te blijven in afwachting van de uitkomst ervan.

2. De lidstaten mogen van lid 1 afwijken krachtens wetgeving of regelgeving die geldt op de datum waarop deze richtlijn tot stand komt.

3. Wanneer het intern recht erin voorziet dat het een asielzoeker niet is toegestaan op het grondgebied van de betrokken lidstaat te blijven in afwachting van de uitkomst van het bebaar of beroep, zorgen de lidstaten ervoor dat de rechter de bevoegdheid heeft om te bepalen of een dergelijke asielzoeker, gezien de bijzondere omstandigheden van het geval, al dan niet op het grondgebied van de betrokken lidstaat mag blijven, en wel op verzoek van de asielzoeker of ambtshalve.

4. Er mag geen uitzetting plaatsvinden voordat de rechter een beslissing heeft genomen in het geval bedoeld in lid 3. De lidstaten mogen in een uitzondering voorzien ingeval redenen van nationale veiligheid of openbare orde de asielzoeker uitsluiten van verblijf op het grondgebied van de betrokken lidstaat.

Artikel 40

Bezwaar- en beroepsprocedures tegen beslissingen die in het kader van de versnelde procedure werden genomen

1. De lidstaten regelen in hun intern recht de gevallen waarin asielzoekers die een beroep instellen tegen of verzoeken om toetsing van een beslissing die in het kader van de versnelde procedure werd genomen, geen toestemming krijgen om op het grondgebied van de betrokken lidstaat te blijven in afwachting van de uitkomst ervan.

2. In dergelijke gevallen zorgen de lidstaten ervoor dat een rechter de bevoegdheid heeft om te bepalen of deze asielzoeker, gezien de bijzondere omstandigheden van zijn geval, al dan niet op het grondgebied van de betrokken lidstaat mag blijven, en wel op verzoek van de betrokken asielzoeker of ambtshalve.

3. Er mag geen uitzetting plaatsvinden voordat de rechtbank een uitspraak heeft gedaan in het in lid 2 bedoelde geval. De lidstaten mogen in een uitzondering voorzien in de volgende gevallen:

a) wanneer een asielverzoek niet-ontvankelijk is zoals bedoeld in artikel 25;

b) wanneer een rechter reeds een verzoek van de betrokken asielzoeker om op het grondgebied van de betrokken lidstaat te blijven heeft verworpen, en na die verwerping, geen nieuwe relevante feiten zijn voorgelegd met betrekking tot de bijzondere omstandigheden van de asielzoeker of zijn land van herkomst;

- c) wanneer een hernieuwd verzoek niet verder zal worden behandeld overeenkomstig Hoofdstuk II zoals bedoeld in artikel 33;
- d) wanneer redenen van nationale veiligheid of openbare orde de asielzoeker uitsluiten van verblijf aan de grens, in de transitzones van luchthavens of havens of op het grondgebied van de betrokken lidstaat.

Artikel 41

Termijnen en strekking van het onderzoek in beroep of bezwaar

1. De lidstaten stellen het volgende vast:
 - a) redelijke termijnen voor het instellen van een beroep en, zo nodig, voor het indienen van bezwaar; deze termijnen kunnen korter zijn voor het instellen van een beroep en het indienen van bezwaar met betrekking tot beslissingen die werden genomen in het kader van de versnelde procedure;
 - b) alle andere nodige regels voor het instellen van een beroep en, zo nodig, voor het indienen van bezwaar;
 - c) bevoegdheden waarbij de rechter gemachtigd is om de beslissing van de beslissingsautoriteit te handhaven en te vernietigen;
 - d) regels waarbij, indien de rechter een beslissing vernietigt, hij ofwel de zaak naar de beslissingsautoriteit voor een nieuwe beslissing moet terugwijzen, of zelf een beslissing ten principale omtrent het verzoek moet nemen.
2. De lidstaten leggen de voorwaarden vast waaronder ervan kan worden uitgegaan dat een asielzoeker zijn bezwaar of beroep impliciet heeft ingetrokken of daarvan heeft afgezien, en wel tezamen met de regels inzake de procedure die in dergelijke gevallen moet worden gevolgd.

HOOFDSTUK V

ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 42

Non-discriminatie

De lidstaten leggen deze richtlijn ten uitvoer zonder onderscheid naar geslacht, ras, nationaliteit, lidmaatschap van een bijzondere sociale groep, gezondheidstoestand, kleur, etnische afstamming of sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, godsdienst of levensbeschouwing, politieke of andere overtuiging, lidmaatschap van een nationale minderheid, vermogen, geboorte, handicaps, leeftijd of seksuele geaardheid of land van herkomst.

Artikel 43

Sancties

De lidstaten stellen de sancties vast die van toepassing zijn op schendingen van de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde nationale voorschriften, en treffen alle maatregelen die nodig zijn voor de handhaving van deze sancties. De aldus vastgestelde sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk op de in artikel 45 genoemde datum in kennis van die voorschriften en delen alle latere desbetreffende wijzigingen onverwijld mede.

Artikel 44

Verslag

Uiterlijk twee jaar na de in artikel 45 genoemde datum brengt de Commissie het Europees Parlement en de Raad verslag uit over de toepassing van deze richtlijn in de lidstaten, en stelt zij alle nodige wijzigingen voor. De lidstaten doen de Commissie alle informatie toekomen die deze nodig heeft voor het opstellen van dit verslag. Na de indiening van het verslag brengt de Commissie minstens om de twee jaar aan het Europees Parlement en de Raad verslag uit over de toepassing van deze richtlijn in de lidstaten.

Artikel 45

Omzetting

De lidstaten doen de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden die nodig zijn om uiterlijk op 1 januari 2005 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

In die bepalingen wordt naar deze richtlijn verwezen of er wordt naar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststelden.

Artikel 46

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 47

Bestemming van deze richtlijn

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE I

BEGINSELEN OP GROND WAARVAN EEN LAND ALS EEN VEILIG DERDE LAND WORDT AANGEMERKT**I. Vereisten**

Een land wordt als een veilig derde land beschouwd wanneer het ten aanzien van vreemdelingen of staatlozen waarvoor de aanmerking geldt, aan de volgende twee voorwaarden voldoet:

- A. het neemt steeds de normen in acht die zijn neergelegd in het internationaal recht betreffende de bescherming van vluchtelingen;
- B. het neemt steeds de basisnormen in acht die zijn neergelegd in het internationaal recht betreffende de mensenrechten waarvan niet mag worden afgeweken in oorlogstijd of in een andere noodsituatie die een bedreiging vormt voor het voortbestaan van de natie.

A. In het internationaal recht betreffende de bescherming van de vluchtelingen neergelegde normen

1. Een veilig derde land is ieder land dat het Verdrag van Genève heeft geratificeerd en de daarin de vervatte bepalingen betreffende de rechten van de als vluchtelingen erkende en toegelaten personen in acht neemt, en dat ten aanzien van personen die als vluchtelingen wenselijk te worden erkend en toegelaten, over een asielpprocedure beschikt die aan de volgende voorschriften voldoet:
 - De asielpprocedure is bij wet voorgeschreven.
 - De beslissingen over asielpverzoeken worden objectief en onpartijdig genomen.
 - Asielzoekers mogen aan de grens of op het grondgebied van het land blijven zolang er geen beslissing is genomen over hun verzoek.
 - Asielzoekers hebben recht op een persoonlijk onderhoud en kunnen zo nodig gebruik maken van de diensten van een tolk.
 - Asielzoekers wordt niet de mogelijkheid ontzegd contact op te nemen met de UNHCR of andere hulporganisaties die namens de UNHCR optreden, zulks ingevolge een overeenkomst met het betrokken land.
 - De mogelijkheid bestaat om tegen de beslissing over ieder asielpverzoek of wanneer de toetsing van de beslissing daadwerkelijk mogelijk is, bij een hogere administratieve instantie of een rechterlijke instantie in beroep te gaan.
 - De UNHCR of andere hulporganisaties die namens de UNHCR optreden ingevolge een overeenkomst met het betrokken land, kunnen over het algemeen contact opnemen met de asielzoekers en met de autoriteiten om informatie te verkrijgen over individuele asielpverzoeken, het verloop van de procedure en de genomen beslissingen, en zij kunnen, wat individuele asielpverzoeken betreft, bij de uitoefening van hun toezichthoudende taken uit hoofde van artikel 35 van het Verdrag van Genève bij deze autoriteiten de nodige stappen ondernemen.
2. Desalniettemin kan een land dat het Verdrag van Genève niet heeft geratificeerd, toch als veilig derde land worden aangemerkt wanneer het aan de volgende voorwaarden voldoet:
 - het eerbiedigt steeds het verbod tot uitzetting of terugleiding, zoals vastgelegd in de Overeenkomst van de Organisatie voor Afrikaanse Eenheid betreffende specifieke aspecten van vluchtelingenproblemen in Afrika van 10 september 1969, en het heeft hiertoe ten aanzien van de asielpzoeker een procedure ingevoerd die overeenstemt met de bovengenoemde beginselen; of
 - het neemt de conclusies in acht van de Verklaring van Cartagena betreffende de vluchtelingen van 19-22 november 1984, om te garanderen dat de nationale wetgevingen en regelingen de beginselen en criteria van het Verdrag van Genève weergeven, en dat een minimumnorm voor de behandeling van de vluchtelingen wordt vastgesteld; of
 - het neemt niettemin steeds de normen in acht die in het Verdrag van Genève zijn neergelegd met betrekking tot de rechten van de personen die internationale bescherming behoeven in de zin van dit Verdrag, en het past ten aanzien van personen die een dergelijke bescherming wensen, een procedure toe die overeenstemt met de bovengenoemde beginselen; of
 - het beantwoordt, zoals bevestigd door de UNHCR, op een andere wijze aan de behoefte aan internationale bescherming van deze personen, hetzij door samenwerking met de UNHCR of andere hulporganisaties die namens de UNHCR optreden, dan wel op andere door de UNHCR daartoe geschikt geachte wijzen.

Wat deel A betreft, is een veilig derde land ook een land dat het Verdrag van Genève heeft geratificeerd, en, hoewel het (nog) geen procedure bezit die in overeenstemming is met de onder punt 1 genoemde beginselen, niettemin steeds in de praktijk de normen toepast die in het Verdrag van Genève zijn neergelegd met betrekking tot de rechten van personen die internationale hulp behoeven, zulks in de zin van dit Verdrag, en zoals bevestigd door de UNHCR.

B. In het internationaal recht betreffende de mensenrechten neergelegde basisnormen

1. Een veilig derde land is ieder land dat het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van 1950 (hierna „Europees Verdrag” genoemd) heeft geratificeerd, of zowel het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van 1966 (hierna het „Internationaal Verdrag” genoemd) als het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontterende behandeling of bestraffing van 1984 (hierna „Verdrag tegen foltering” genoemd), en steeds de normen in acht neemt die daarin zijn neergelegd met betrekking tot het recht op leven, het verbod op foltering en andere wrede, onmenselijke of ontterende behandeling, het verbod op slavernij en dienstbaarheid, het verbod op strafrecht met terugwerkende kracht, het recht op erkenning als een persoon voor de wet, het verbod om een persoon op te sluiten uitsluitend op grond van het feit dat hij een contractuele verplichting niet kan nakomen, en het recht op vrijheid van gedachten, van geweten en van godsdienstbeoefening.

2. Een van de normen die in acht moeten worden genomen om een land als veilig derde land aan te merken, houdt in dat het land doeltreffende maatregelen neemt om te garanderen dat vreemdelingen of staatlozen niet worden verwijderd in strijd met artikel 3 van het Europees Verdrag, artikel 7 van het Internationaal Verdrag of artikel 3 van het Verdrag tegen foltering.

II. Procedure

Iedere algemene beoordeling van de inachtneming van deze normen om een land te kunnen aanmerken als veilig derde land in het algemeen en ten aanzien van bepaalde vreemdelingen of staatlozen in het bijzonder, moet gebaseerd zijn op een reeks informatiebronnen, zoals bijvoorbeeld verslagen van diplomatieke missies, van internationale en niet-gouvernementele organisaties en persberichten. De lidstaten kunnen met name gebruik maken van de door de UNHCR verstrekte informatie.

Het verslag over de algemene beoordeling zal openbaar worden gemaakt.

Wanneer de lidstaten enkel in het kader van een afzonderlijke beslissing de veiligheid van een derde land met betrekking tot een welbepaalde asielzoeker beoordelen, moet een dergelijke beslissing niet gebaseerd zijn op een algemene beoordeling zoals hierboven bedoeld.

BIJLAGE II

BEGINSELEN OP GROND WAARVAN EEN LAND ALS VEILIG LAND VAN HERKOMST WORDT AANGEMERKT

I. Vereisten

Een land wordt als veilig land van herkomst beschouwd wanneer het steeds de basisnormen in acht neemt die zijn neergelegd in het internationaal recht betreffende de mensenrechten, waarvan niet mag worden afgeweken in oorlogstijd of in een andere noodsituatie die een bedreiging vormt voor het voortbestaan van de natie, en wanneer het aan de volgende voorwaarden voldoet:

- A. het beschikt over democratische structuren en de volgende rechten worden er steeds geëerbiedigd: het recht op vrijheid van gedachten, van geweten en van godsdienstbeoefening, het recht op vrijheid van meningsuiting, het recht op vreedzaam vergaderen en de vrijheid van vereniging met anderen, met inbegrip van het recht om vakbonden op te richten en daarvan lid te zijn, en het recht om rechtstreeks of via vrij gekozen vertegenwoordigers aan het bestuur van het land deel te nemen;
- B. het laat toe dat internationale organisaties en NGO's op de naleving van de mensenrechten toezicht houden;
- C. het is een rechtsstaat waar de volgende rechten steeds worden geëerbiedigd: het recht op vrijheid en veiligheid, het recht op erkenning als persoon voor de wet, alsmede van de gelijkheid voor de wet;
- D. het neemt steeds doeltreffende maatregelen tegen schendingen van burgerrechten en politieke rechten, en zo nodig ook uitzonderlijke maatregelen;
- E. het is een stabiel land.

II. Procedure

Iedere algemene beoordeling van de inachtneming van deze normen om een land aan te merken als veilig land van herkomst, moet gebaseerd zijn op een reeks informatiebronnen, zoals bijvoorbeeld verslagen van diplomatieke missies of van internationale en niet-gouvernementele organisaties en persberichten. De lidstaten kunnen met name gebruik maken van de door de UNHCR verstrekte informatie.

Het verslag over de algemene evaluatie zal openbaar worden gemaakt.

Wanneer de lidstaten enkel in het kader van een afzonderlijke beslissing de veiligheid van een land van herkomst met betrekking tot een welbepaalde asielzoeker beoordelen, moet een dergelijke beslissing niet gebaseerd zijn op een algemene beoordeling zoals hierboven bedoeld.
